

Kinnitatud:
AS Eesti Post
juhatuse otsusega nr. 4; 19.02.2008
Kehtiv alates 01.04.2008

**AS EESTI POST
UNIVERSAALSE POSTITEENUSE
TÜÜPTINGIMUSED**

SISUKORD

1.	ÜLDSÄTTED.....	3
2.	POSTITEENUSE TASU	5
3.	POSTISAADETISE SISU, PAKENDAMINE, ADRESSEERIMINE JA VASTUVÕTMINE	6
4.	POSTISAADETISE KÄTTETOIMETAMINE.....	11
5.	POSTISAADETISE AVAMISE KORD	14
6.	KÄTTETOIMETAMISE VÕIMATUSE TÕTTU EDASTAMATA POSTISAADETISE KÄSITLEMINE	15
7.	SAATJATE JA SAAJATE ÕIGUSED.....	16
8.	TAGASI-JA J�RELESAATMINE	16
9.	MATERIAALNE VASTUTUS	17
10.	KAEBUSTE JA AVALDUSTE LAHENDAMINE.....	19
11.	ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE JA KASUTAMISE KORD.....	20
12.	KIRISAADETISTE TEENUSETINGIMUSED	21
13.	STANDARDPAKI TEENUSETINGIMUSED.....	23

1. ÜLDSÄTTED

Käesolevad t u ptingimused koosnevad kirisaadetiste ja postipakkide edastamise üld- ja teenuse tingimustest (edaspidi t u ptingimused), milles s ttestatakse AS Eesti Post (edaspidi Post) poolt osutatava **universaalse postiteenuse** osutamise kord.

Käesolevad t u ptingimused reguleerivad Posti ja postiteenuse kasutaja vastastikuseid õigusi ja kohustusi postiteenuste kasutamisel.

T u ptingimused on kehtestatud lähtudes Eesti õigusaktidest, eelkõige postiseadusest ja selle alamaktidest, ning ülemaailmsest postikonventsioonist ja selle alusel kehtestatud eeskirjadest.

Kui mõni t u ptingimuste s te osutub õigusaktide muutumisel tõelikult või osaliselt kehtetuks, j evad t u ptingimused muus osas kehtivateks.

Postside valdkonna riikliku järelevalve teostaja Eesti Vabariigi territooriumil on Konkurentsiamet.

1.1. Mõisted

T u ptingimustes kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

Postiteenus on adresseeritud postisaadetise edastamine majandustegevusena.

Edastamine on protsess, mis hõlmab postisaadetiste kogumist, sorteerimist, vedu ja saajale kättetoimetamist.

Postiteenuse osutajaks on käesolevate t u ptingimuste mõistes AS Eesti Post.

Postisaadetised on kirisaadetis ja postipakk.

Universaalne postiteenus on postiteenuste järjepidev, kvaliteetne ja mõistlike hindadega osutamine kogu Eesti Vabariigi territooriumil õigusaktidega sätestatud alustel ja korras kõigile seda soovivatele isikutele.

Universaalse postiteenuse moodustavad järgmised riigisisesed ja rahvusvahelised postiteenused:

- kuni 2 kg kirisaadetise edastamine liht-, täht- ja v artsaadetisena;
- kuni 20 kg postipaki edastamine täht- ja v artsaadetisena;

Lihtsaadetisena edastatakse kirisaadetis:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirjata;
- mille v artus on Postile avaldamata;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral puudub Postil kohustus maksta hüvitist.
-

T htsaadetisena (v artustamata saadetisena) edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu;
- mille v artus on Postile avaldamata;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale Posti poolt k eolevates t u ptingimustes m aratud h vitussumma.

V artsaadetisena edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu;
- mille v artus on Postile avaldatud;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale tema avaldatud saadetise v artuse.

Kirisaadetis on Postile edastamiseks üleantud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud ese või esemed kaaluga kuni 2 kilogrammi.

Postipakk (edaspidi ka standardpakk) on Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

Lisateenus on postiteenust täiendav või sellele lisav artust andev ning lisatasu eest osutatav teenus.

V ljastusteade on täht ja v artsaadetise lisateenus, mille puhul saatja ja saaja andmeid ning käesolevates t u ptingimustes sätestatud teavet sisaldav dokument tagastatakse saatjale.

Lunamaks on täht- või v artsaadetise lisateenus, mille puhul saatja volitab Posti postisaadetise kättetoimetamisel saajalt sisse nõudma kindlaksm aratud summa.

Sularaha siire on kliendilt sularaha vastuvõtmine selle edastamiseks kolmandale isikule ja kliendi k sundi alusel sularaha väljamaksmine kolmandale isikule.

Postirahakaart on Posti poolt pakitud teenus sularaha siirde teostamiseks.

Postiteenuse kasutaja (edaspidi *kasutaja*) on saaja või saatja.

Postisaadetise saaja (edaspidi *saaja*) on isik, kellele või kelle postiaadressil tuleb postisaadeti saatja tahte kohaselt kätte toimetada.

Postisaadetise saatja (edaspidi *saatja*) on isik, kes vastutab postisaadetise sisu eest ning kelle tahtel ja nimel on postisaadeti Postile edastamiseks üle antud.

Aadresskaart on kirisaadetisele või postipakile kinnitatud või koos nendega edastatav dokument, millele on märgitud saatja ja saaja aadressid ning saadetist iseloomustavad andmed.

Trükised on paberile, kartongile või muudele, tavaliselt raamatute trükkimisel kasutatavatele materjalidele kantud reproduktsioonid saaduna paljudes ühesugustes eksemplarides.

T hitusmaks on täht-ja v arlsaadetise tasu fikseeritud osa.

Kindlustusmaks on v arlsaadetise tasu osa, mis sõltub saadetise avaldatud v artuse suurusest.

Kirjakast on Posti kogumisv rgus olev püsivalt paigaldatud vahend lihtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste kogumiseks.

Postkast on saaja valduses olev vahend kirisaadetise ja postisaadetiste saabumise teadete kättetoimetamiseks.

Nimekast on Posti poolt lepingu alusel  uritav postkast, kuhu nimekasti  urinud f u siline või juriidiline isik saab suunata temale adresseeritud kirisaadetised ja postisaadetiste saabumise teated nimekasti numbril alusel.

Postkontor on Posti püsiv tegevuskoht, kus on tagatud kõigi universaalse postiteenuse tegevusloaga hõlmatud postiteenuste osutamine.

Postimaksevahend käesolevate t u ptingimuste kohaselt on:

Eesti Vabariigi postmark;

Postis registreeritud frankeerimismasina jäljend;

Posti poolt välja antud trükitud makset hiseiga pakendid ja

Posti poolt välja antud loa alusel trükitud makset hiseiga kirja mbrikud ja postkaardid.

Postisaadetise saabumise teade on saajale kas postkasti kaudu väljastatav või elektroonilisel teel edastatav teade postisaadetise liigi ja selle väljastamise koha kohta.

Postisaladus on postisaadetise sisu ja konkreetse isiku postik ivet puudutav informatsioon.

Postit otaja on Posti t otaja või Posti nimel postiteenuseid osutav või ülesandeid täitev isik.

Rahvusvaheline postisaadeti on Eesti Vabariigist v liseriikidesse saadetav ja v liseriikidest Eesti Vabariiki saabuv postisaadeti.

Riigisisene postisaadeti on Eesti Vabariigi piires saatjalt saajale edastatav postisaadeti.

SDR on Rahvusvahelise Valuutafondi - IMF (International Monetary Fund) arveldus hik.

Sorteerimiskeskus on Posti struktuuriüksus, kus toimub riigisiseste ja rahvusvaheliste postisaadetiste sorteerimine ja jaotamine postkontorite lõikes. Sorteerimiskeskus asub aadressil Pallasti 28, 19098 Tallinn.

Teine postiteenuse osutaja käesolevate t u ptingimuste kohaselt on juriidiline isik või f u silisest isikust ettevõtja, kes osutab majandustegevusena postiteenust ning kasutab postiteenuse osutamisel postisaadetiste edastamiseks Posti postiv rku.

T op evad on käesolevate t u ptingimuste kohaselt k ik nädalapäevad, välja arvatud laupäev ja pühapäev.

2. POSTITEENUSE TASU

2.1. Postiteenuse eest tasumise  ldtingimused

- 2.1.1. Postiteenuse ja lisateenuse eest tasutakse Posti poolt kehtestatud hinnakirja alusel. Hinnakiri on kättesaadav postkontorites ja Posti koduleheküljel www.post.ee.
- 2.1.2. Postiteenuse eest võib postiteenuse kasutaja tasuda postimaksevahendiga, sularahas või sularahata arvelduse teel, sh ka kaardi- või mobiilimaksega sõltuvalt vastuv otmiskoha tehnilistest võimalustest.
- 2.1.3. Postiteenuse kasutaja tasub postiteenuste eest postisaadetiste üleandmisel või vastavalt Posti ja postiteenuse kasutaja vahelisele lepingule.
- 2.1.4. Kirisaadetised antakse Postile üle postmarkidega varustatult, kui ei ole Postiga kokku lepitud teisiti.
- 2.1.5. Rahvusvahelise kirisaadetise eest saab tasuda kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooniga  lemaailmse Postiliidu poolt väljaantavate rahvusvaheliste vastuskupongidega. Vastuskupongid vahetatakse Eesti Vabariigi postmarkide vastu. Rahvusvahelise vastuskupongi esiküljel peab olema kupongi m unud v liriigi nimetus ja postiteenuse osutaja kalendertempli jäljend.
- 2.1.6. Saatja poolt lihtsaadetise edastamise eest tasumata või osaliselt tasumata jäetud summa nõutakse sisse, kas saatjalt või saajalt, lähtudes järgnevatest põhimõtetest:
 - Kui saadetis avastatakse l htekohas, tagastatakse see saatjale täielikuks tasumiseks.
 - Kui saadetisel puudub saatja aadress või see avastatakse sihtkohas, edastatakse saadetis saajale, kes tasub saadetise eest vastavalt Posti hinnakirjale või rahvusvahelise postisaadetise korral vastavalt sihtriigi postiteenuse osutaja poolt kehtestatud tingimustele.

2.2. Tasumine postmarkidega

- 2.2.1. Postmarke võib kasutada kirisaadetise ja postipaki edastamise eest tasumise tõendamiseks.
- 2.2.2. Postimaksevahend paigutatakse postisaadetise aadresskülje parempoolsesse  lanurka.
- 2.2.3. Postiteenuse eest tasumist tõendab vaid kasutamata, vigastamata ning puhas postmark. K ibelt kõrvaldatud, kasutusel olnud, määrdunud, vigastatud või kustutatud postmark ei ole postiteenuse eest tasumisel kehtiv.
- 2.2.4. Riigisisese postiteenuse ja postisaadetise Eestist v liriiki saatmise korral tõendab postiteenuse eest tasumist Eestis väljaantud postmark. V liriigis välja antud postmark tõendab postiteenuse eest tasumist v liriigist saabuvate postisaadetiste puhul.
- 2.2.5. Postil on õigus keelduda postisaadetise edastamisest kui:
 - postmargid on kleebitud üksteise peale;
 - postmark on kaetud killega;
 - postmargid ulatuvad üle pakendi külgede, kattes sellega pakendi serva;
 - postmark on t odeldud viisil, mis takistab selle kustutamist kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.6. Post kustutab postmargi kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.7. Erikustutustempliga tembeldatud postmark on postimaksevahendina kehtiv ainult erikustutuse päeval erikustutustempliga tembeldamise kohas postitamisel.
- 2.2.8. Postmarkide m uiki korraldavad postkontorid. Samuti võib Post postimaksevahendite m uigiks sõlmida kokkuleppeid vabalt valitud juriidiliste ja f uusiliste isikutega.
- 2.2.9. M uidud postimaksevahendeid tagasi ei võeta ning ümber ei vahetata.

2.3. Frankeerimine

- 2.3.1. Frankeerimismasina jäljendi pealekandmise teel saab tasuda liht- ja tähtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste eest.
- 2.3.2. Saadetise edastamise eest tasumisel frankeerimismasina jäljendiga peab saatja sõlmima Postiga kirjaliku lepingu.
- 2.3.3. Lepingu sõlmimisele eelnevalt tuleb Postile teatada frankeerimismasina m unud ettevõtja poolt kinnitatud andmed frankeerimismasina t uubi, tehase t hise ja maksekl see numbri kohta ning muud lepingu sõlmimiseks vajalikud andmed. Lepingule lisatakse frankeerimismasina templij ljendi näidis.
- 2.3.4. Postil on õigus keelduda lepingu sõlmimisest kui frankeerimismasina tehniline seisund ei taga selle t okindlust või võimaldab pettust.

2.4. Tr ukitud makset hiseiga pakendid

- 2.4.1. Kirisaadetiste ja postipakkide eest tasumiseks võib kasutada tr ukitud makset hiseiga pakendeid.
- 2.4.2. Post võib välja anda tr ukitud makset hiseiga kirisaadetiste ja postipakkide pakendeid.
- 2.4.3. Ettevõtjad võivad välja anda tr ukitud makset hiseiga kirisaadetiste pakendeid või postkaarte Posti poolt antud vastava loa alusel. Postil on õigus võtta nimetatud loa eest tasu.
- 2.4.4. Punktis 2.4.3 nimetatud juhul t histatakse tr ukitud makset hiseiga kirisaadetiste ümbrikud ja postkaardid järgmiselt:
 - riigisisestele saadetistele märgitakse "POSTIMAKS TASUTUD" või "MAKSTUD VASTUS";
 - rahvusvahelistele saadetistele märgitakse vastavalt "TAXE PERQUE" või "REPLY PAID / RÉPONSE PAY E".
- 2.4.5. Makset hiseiga "POSTIMAKS TASUTUD" või "TAXE PERQUE" saadetised postitatakse kindlaksm aratud (Postiga eelnevalt kokku lepitud) postkontorite kaudu.

- 2.4.6. Maksetähisega "MAKSTUD VASTUS" või "REPLY PAID / RÉPONSE PAYÉE" saadetised postitatakse kirjakastide kaudu ning väljastatakse saajale kindlaksmääratud postkontorite kaudu.
- 2.4.7. Postil on õigus trükitud maksetähisega ümbrike ja postkaartide väljalaskmiseks filateeliatootena.

2.5. Tasuta saadetised

- 2.5.1. **Rahvusvahelise postisaadetise tasuta edastamisel** lähtub Post ülemaailmsest postikonventsioonist ja edastab tasuta:
 - Pimedatele mõeldud väljaandeid ehk sekogramme, mis antakse postkontorile üle lahtiselt ning mida edastatakse rahvusvaheliselt maismaatranspordiga.
 - kirisaadetisi ja postipakke, mille saajateks või saatjateks on sõjavangid, samuti eraisikud, kes sõjategevuse puhkemise tagajärjel on mõnes neutraalses riigis interneeritud.
 - välisriikide postiteenuse osutajate ja postiliitude vahelist ametposti.
- 2.5.2. Punktis 2.5.1. nimetatud rahvusvahelise tasuta postipaki kaalu piirmäär on 5 kg. Kaalu piirmäära võib suurendada 10 kg-ni üksiku paki jaotamata sisu korral või kui postipakid saadetakse vangilaagrisse või volitatud esindajale (*hommes de confiance*) vangidele laalijagamiseks.
- 2.5.3. Riigisiselt edastab Post tasuta oma struktuuriüksuste vahelist ametiposti.

2.6. Tasu määramise, kehtestamise ja muutmise kord

- 2.6.1. Universaalse postiteenuse tasude kehtestamise ja muutmise õigus on Posti juhatusel. Tasud tuleb kooskõlastada Konkurentsiametiga.
- 2.6.2. Post võib rakendada tasu puhul allahindlust, kui postisaadetise edastamise kulu on tavateenuse osutamise kulust väiksem.
- 2.6.3. Post võib rakendada kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooni nõuetega tavahinnast erinevat hinda ühelt saatjalt ühele saajale ühte sihtkohta edastatavatele trükistele (M-kott).
- 2.6.4. Tasud ja allahindluse põhimõtted on kättesaadavad Posti veebilehel www.post.ee ja kõigis postkontorites.
- 2.6.5. Tasude muutmisest teavitab Post avalikkust Posti veebilehe ja ühe üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt kolmkümmend (30) päeva enne tasu muudatuse jõustumist.

3. POSTISAADETISE SISU, PAKENDAMINE, ADRESSEERIMINE JA VASTUVÕTMINE

3.1. Postisaadetises saatmiseks keelatud ja eritingimustel saatmiseks lubatud esemed.

- 3.1.1. Postisaadetises on keelatud saata:
 - relvi ja nende osi;
 - laskemoona ja nende osi;
 - pisar- ja närvigaasi balloone;
 - lõhkevaid ja kergesti süttivaid ja ohtlikke aineid;
 - mürgiseid ja radioaktiivseid aineid;
 - bioloogilisi nakkusohtlikke aineid;
 - narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ja neid sisaldavaid ravimeid;
 - täisverd ja verekomponente;
 - happeid;
 - kiiresti riknevaid toiduaineid;
 - elusloomi, -linde, -kalu, -putukaid, välja arvatud punktis 3.1.4 juhud;
 - mürgiseid taimi;
 - esemeid, mis oma omaduste tõttu või pakendiga võivad ohustada postisaadetise saajat, postitöötajaid, määrida või rikkuda teisi postisaadetisi, postivahendeid või kolmandate isikute vara;
 - sündsusetuid või kõlblusvastase sisuga esemeid ja trükiseid
 - raha;
 - dokumente, mis kujutavad endast jooksvat ja isiklikku kirjavahetust muude isikute vahel kui saatja ja saaja või nendega koos elavad isikud;
 - esemeid, mille sissevedu on keelatud või piiratud edastamise sihtriigi õigusaktidega;
 - esemeid, mille sisse- või väljaveo keeld või ringluse piirang on sätestatud teistes õigusaktides.
- 3.1.2. Postipakid ei tohi lisaks punktis 3.1.1 nimetatule sisaldada dokumente, mis kujutavad endast saaja ja saata vahelist jooksvat ja isiklikku kirjavahetust.
- 3.1.3. Ainult väärtisaadetises võib saata münte, esitajaväärtpabereid, reisitšekke, väärismetalle ja -kive ning muid väärtuslikke artikleid.
- 3.1.4. Liht- ja tähtsaadetisena edastatavas kirisaadetises võib erandkorras saata:
 - mesilasi, kaane ja siidiusse;

- kahjurputukate parasiite ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks ja mida vahetavad omavahel ametlikult tunnustatud asutused;
 - k rbeid *Drosophilidae* sugukonnast, mis on mõeldud biomeditsiinilisteks uuringuteks ja mida omavahel vahetavad ametlikult tunnustatud asutused.
- 3.1.5. Kui postisaadetise vastuvõtmisel tekib postit otajal põhjendatud kahtlus, et see võib sisaldada posti teel saatmiseks keelatud, sh eritingimustel saadetavaid ja/või ohtlikke aineid või esemeid, on tal õigus nõuda saatjalt postisaadetise avamist. Saatja keeldumise korral postisaadetise avamisest, postisaadetist edastamiseks vastu ei võeta.
- 3.1.6. Eesti Vabariigi õigusaktidega võib nii riigisiseses kui ka rahvusvahelises postivahetuses kehtestada vajaduse korral ajutised keelud ja piirangud erinevate ainete ja esemete saatmisele postisaadetistes. Ajutiste piirangute kehtestamisel informeerib Post postiteenuse kasutajaid ja v liriikide postiaadministratsioone piirangute iseloomust ja kehtivusajast.

3.2. Pakendamise tingimused

- 3.2.1. Postisaadetise pakendi valib saatja. Postisaadetis peab olema pakitud ja kinnitatud vastavalt sisule, kaalule, kujule, transportimise viisile ja teeloleku kestusele.
- 3.2.2. Pakend ja kinnitus peavad:
- kaitsma postisaadetise sisu vigastamise eest muljumisel ja t otlemisel;
 - välistama saadetise sisu kahjustumise ning võimaluse saadetise sisule juurdep asuks pakendit kahjustamata;
 - tagama saaja ja postit otajate ohutuse;
 - välistama kahjustused teistele postisaadetistele ja Posti varale.
- 3.2.3. **Kirisaadetiste ja postipakkide pakkimiseks kasutatakse** järgnevaid pakkematerjale: pappkarpe, tugevat paberit, tihedat plastipakendit, ümbrikke, sh turva mbrikke, puit- või metallkaste jne. Pakend suletakse n ori, paela, liimi või teibiga.
- 3.2.4. **V artsaadetise** pakendamisel pole lubatud kasutada pakendit, mis võimaldab tutvuda saadetise sisuga ja mis ei taga postisaladuse säilimist (näiteks mitmest t ikist valmistatud, tervikuna läbipaistvaid või l bipaistava aadressaknaga pakendid). V artsaadetise  mbrik või pakend peab olema vastupidav ning ei tohi takistada pitserte pealekandmist või saadetise pakendi sulgemist muul efektiivsel viisil. Soovitav on pakkida v artuslikke esemeid sisaldavate saadetiste sisu täiendavalt sisemisse tugevasse pakendisse (kartong, plastik, metall, jms.)
- 3.2.5. Pakkimata võetakse vastu:
- postkaarte;
 -  ksteisest lahutamatuid esemeid, mis liigendatuna või kokku surutuna ning plommide või pitseriga varustatuna ja tugeva n origa seotuna moodustavad ühe tervikliku paki;
 -  hest terviklikust esemest koosnevaid pakke, mida on võimalik pakendamata transportida saadetist vigastamata (puu- või metallit kid, suured esemed jm.);
 - avamata tootja pakendis esemeid, kui pakend vastab kehtestatud nõuetele ja tagab sisu puutumatus.

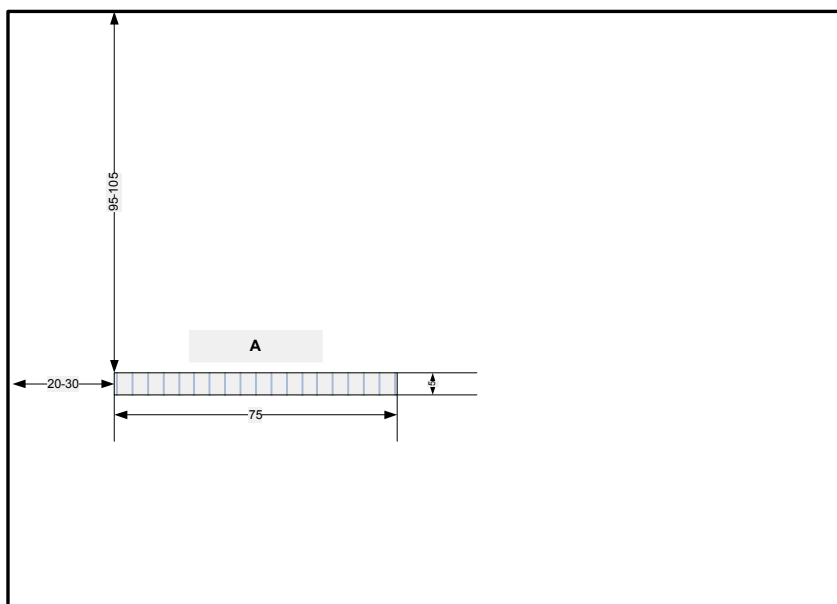
3.3. Pakendamise eritingimused

- 3.3.1. Kergesti purunevad ja muud haprad esemed tuleb pakkida tihedalt tugevasse, purunemist välistava kaitsematerjaliga (nt mullikile, riideesemed vmt) täidetud taarasse, mis välistab esemete omavahelise kokkupuutumise transportimisel, nende liikumise ja/või p rkumise vastu pakendi seinu.
- 3.3.2. Vedelikke ja kergesti veelduvaid aineid tohib saata ainult hermeetiliselt suletud nõudes. Iga nõu asetatakse spetsiaalsesse tugevasse kasti, mis on täidetud vastava kaitsematerjaliga piisavas koguses selleks, et nõu purunemisel imada vedelik endasse. Kasti kaas tuleb sulgeda selliselt, et oleks välistatud selle avanemine postisaadetise edastamise käigus.
- 3.3.3. Raskesti veelduvaid rasvaseid aineid, nagu salvid, vaigud, pehmed seebid jne, tuleb pakkida kasti, linasest riidest kotti või plastmass mbrisesse, mis seejärel asetatakse vastupidavast materjalist saadetise sisu mittel bilaskvasse taarasse.
- 3.3.4. Kuivad värvivad pulbrid võetakse saatmiseks vastu ainult hermeetiliselt suletud karpides, mis on omakorda paigutatud tugevatesse, vastava kaitse ja imava materjaliga täidetud kastidesse.
- 3.3.5. Kuivad mittev rvivad pulbrid ja puistkaubad asetatakse vastupidavatesse mahutitesse (karpidesse, kottidesse), mis paigutatakse seejärel tugevast materjalist valmistatud kasti.
- 3.3.6. V arismetallid ja juveelitooted tuleb pakkida vastupidavasse metallkarpi või puitkasti, mille seinte paksus kuni 10 kg postipakkidel on 1 cm, üle 10 kg 1,5 cm. Vineerist valmistatud puitkasti seina paksus võib olla 5 mm tingimusel, et kasti servad on tugevdatud klambritega.
- 3.3.7. Mesilased, kaanid, siidiussid, kahjurputukate parasiidid, ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks, kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast peavad olema pakendatud selleks spetsiaalselt ette nähtud erikarpides, mis välistavad nende kahjustumise ning pakendist v ljp asemise edastamise käigus.
- 3.3.8. Seemned ja ravimid tuleb täiendavalt tihedalt pakendada sisemisse ümbrikusse, kotti või karpi.

- 3.3.9. Kiireloomulisi ravimeid ja keemiliste ainete näidiseid sisaldavatele saadetistele kinnitatakse saaja aadressi kõrvale heleroheline lipik vastava sümboli ja tähistusega.
- 3.3.10. Skeemid, pildid, kaardid jne keeratakse rulli ümber tugeva papist aluse/toru.

3.4. Adresseerimine

- 3.4.1. Kirisaadetised ja postipakid peavad kandma selgelt ja arusaadavalt kirjutatud või trükitud saaja nime ja aadressi ning saatja nime ja aadressi. Juhul, kui saaja nimi ja aadress ei ole loetav, on Postil õigus jätta saadetis edastamata kättetoimetamise võimatuse tõttu.
- 3.4.2. Saaja ja saatja aadress märgitakse kirisaadetise ja postipaki pikema küljega samasuunaliselt.
- 3.4.3. Saaja aadress kirjutatakse kirisaadetise ja postipaki esikülje aadressvälja paremale poole ning saatja aadress aadresskülje vasakpoolsesse ülanurka. Aknaga ümbrikus märgitakse saaja aadress läbipaistvas osas, saatja aadress aadresskülje vasakpoolses ülaosas läbipaistva osa kohal.
- 3.4.4. Kui kirisaadetisel või postipakil on olemas aadresskaart, siis kirjutatakse saaja ja saatja aadress aadresskaardile.
- 3.4.5. Posti poolsete märkuste tegemiseks peab ümbrikus kirisaadetiste puhul jääma vabaks saadetise aadressküljel ala A vastavalt lisatud joonisele:

- 3.4.6. Aadress kirjutatakse ladina tähtede ja araabia numbritena. Kui sihtriigis on kasutusel teised tähed ja numbrid, on soovitatav aadress kirjutada ka nende tähtede ja numbritena. Rahvusvahelisele postisaadetisele kirjutatakse sihtriigi nimetus inglise või prantsuse keeles.
- 3.4.7. Aadressis ei ole lubatud kasutada lühendatud nimetusi, tinglikke tähti, numbreid või märke, mis ei ole üldtuntud ja tekitavad raskusi saadetise väljastamisel aadressaadile, aadressi sõrendamisi ning parandusi ja mahakriipsutusi.
- 3.4.8. Kui postisaadetise pakendile ei saa kirjutada aadressi või kleepida aadresslipikut, võib aadresslipiku tugevale alusele kleebituna siduda saadetise külge. Pakkimata, ühest terviklikust esemest koosneva postisaadetise puhul võib aadressandmed kanda otse esemele.
- 3.4.9. Postisaadetisele märgitakse üks saatja aadress, milles peavad sisalduma punktis 3.4.11 nimetatud andmed.
- 3.4.10. **Saaja ja saatja aadressandmed** kantakse postisaadetisele järgmiselt:
- nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - tänav, maja- ja korterinumbr, väljaspool linnu, alevaid ja alevikke talu nimi;
 - küla ja valla nimi;
 - sihtnumber (kirjutatakse viimasele reale enne linna või maakonna nimetust),
 - linn või maakond;
 - riik (rahvusvaheliste postisaadetiste puhul).
- 3.4.11. Füüsilisele isikule postisaadetise saatmise korral võib selle adresseerida tema nimele postkontorisse nõudmiseni.
- 3.4.12. Nõudmiseni adresseeritud saadetisel peab olema märgitud:
- nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi);
 - märkus "Nõudmiseni";
 - sihtkoha postkontori nimetus;
 - sihtnumber, linn või maakond.
- 3.4.13. Rahvusvahelise postisaadetise adresseerimisel nõudmiseni teeb saatja aadressis vastava märkuse „POSTE RESTANTE“ ja lisab aadressile sihtriigi nimetuse.

- 3.4.14. Kirisaadetisi võib adresseerida nimekasti numbrile. Nimekasti numbrile adresseeritud kirisaadetisel peab olema märgitud:
- nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - nimekasti number;
 - sihtkoha postkontori nimetus;
 - sihtnumber, linn või maakond.
- 3.4.15. Rahvusvahelise kirisaadetise adresseerimisel nimekasti numbrile teeb saatja aadressis vastava märkus „CASE POSTALE” või „P.O.box” ja lisab aadressile sihtriigi nimetuse.
- 3.4.16. Postisaadetise esiküljele ei või kleepida postimaksevahenditega sarnanevaid lipikuid, kleebiseid või asetada templijäljendeid, mida võiks pidada frankeerimisjäljendiks. Postisaadetisele lipikute ja postmarkide pealekleepimisel ei tohi need ulatuda pakendi külgedele, katta üksteist ega pakendi serva ning varjata pakendi vigastust.

3.5. Erimärgistused

- 3.5.1. Sõltuvalt postiteenuse liigist ja edastamise viisist teeb saatja saadetise aadresskülje ülaosa keskele või ruumi puudumisel ülannurgas saatja aadressi alla punktides 3.5.3 ja 3.5.4 loetletud **erimärgistusi**.
- 3.5.2. Märgistus peab olema selge, loetav ja mittekustutatav. Märgistuse paigutus ei tohi varjata aadressi.
- 3.5.3. Erimärgistused riigisisestele postisaadetistele:
- tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele „TÄHITUD” või „TÄHTKIRI”;
 - väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele "VÄÄRTKIRI" krooni;
 - sisukirjaga väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele "SISUKIRJAGA”;
 - lunamaksuga saadetisele „LUNAMAKS” krooni;
 - väljastusteatega postisaadetise pakendile või blanketile sõltuvalt väljastusteate tagastamise viisist saatjale kas "VÄLJASTUSTEATEGA” või "TÄHTVÄLJASTUSTEATEGA”;
 - tasutud kättetoimetamisega saadetisele "KÄTTETOIMETAMINE TASUTUD”;
 - avaldatud väärtusega postipaki pakendile ja aadresskaardile "VÄÄRTUSkrooni”;
 - kergesti purunevate esemetega postipaki pakendile ja aadresskaardile "ETTEVAATLIKULT”;
 - suuremõdulisele postipaki pakendile ja aadresskaardile "SUUREMÕÖDULINE”;
 - saajale isiklikult väljastamisele kuuluval saadetisele „VÄLJASTADA ISIKLIKULT” või „ISIKLIK”;
 - pimedatele mõeldud väljaannetega kirisaadetistele "SEKOGRAMM”;
 - elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele "ETTEVAATLIKULT. ELUSLOOMAD”
- 3.5.4. Erimärgistused rahvusvahelistele postisaadetistele:
- mittestandardsetes ümbrikus kirisaadetisele "LETTRE”;
 - tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele "RECOMMANDÉ”;
 - väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele "VALEUR DÉCLARÉE”;
 - lunamaksuga saadetisele „REMBOURSEMENT”
 - väljastusteatega saadetisele "AR” või "AVIS DE RECEPTION”;
 - lennupostisaadetisele „PAR AVION”/“PRIORITAIRE”;
 - kergesti purunevate esemetega postipaki pakendile ja aadresskaardile "COLIS FRAGILE”;
 - suuremõdulise postipaki pakendile ja aadresskaardile "ECOMBRANT”;
 - tasutud kättetoimetamisega saadetisele "EXPRES”
 - sõjavangide poolt saadetavatele postisaadetisele "SERVICE DES PRISONNIERS DE GUERRE”;
 - interneeritud tsiviilisikute poolt saadetavatele saadetisele "SERVICE DES INTERNÉS CIVILS”;
 - laevadel postitatud lihtsaadetisena edastatavatele kirisaadetistele "NAVIRE” (laev), aurikutel "PAQUEBOT”;
 - pimedatele mõeldud väljaannetega kirisaadetistele "CÉCOGRAMMES”;
 - elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele " ANIMAUX VIVANTS” (elusloomad).

3.6. Vastuvõtmise üldised tingimused

- 3.6.1. Postitöötaja kontrollib postisaadetise vastuvõtmisel adresseerimise nõuete täitmist ning saatja erimärgistuste ning postimaksevahendi olemasolu saadetisel ja või saatedokumentidel.
- 3.6.2. Postil on õigus keelduda käesolevates tüüptingimustes sätestatud nõuetele mittevastavate postisaadetiste edastamisest.
- 3.6.3. Postil on õigus keelduda vastavalt ülemaailmsele postikonventsioonile rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisest või nende edastamisest saajale, kui postisaadetisele on märgitud saatja ja saaja elu- või asukohaks sama välisriik ja postisaadetisi antakse üle suures koguses eesmärgiga saada kasu Eestis kehtivatest soodsamatest tasudest (*re-mailing*). Juhul, kui saatja on andnud üle eelnevalt kirjeldatud postisaadetisi, vastutab ta võimaliku kahju eest, mis Postil tekib sihtriigi postiamministratsiooni poolt esitatud nõuete tõttu.
- 3.6.4. Täht- ja väärtisaadetise vastuvõtmisel on postitöötajal õigus nõuda selle avamist ning saatja juuresolekul veenduda postisaadetises saatmiseks keelatud esemete või ainete puudumises.
- 3.6.5. Kui kirjakastist väljavõetud lihtsaadetiste hulgas on vigastatud ümbrisega saadetisi, kleebitakse need kinni või pakendatakse kiletaskusse. Selliste saadetiste, samuti kortsunud, vigastatud või määrdundud ümbrisega saadetise pöördle tehakse üks või mitu järgmistest märkustest: "Kirjakastist välja võetud vigastatult/kortsunult/määrdundult" või kleebitakse saadetisele vastava

märkusega lipik. Postit otaja kinnitab märkuse kalendertempli jäljendiga. Olenevalt saadetise vigastusest saadetakse saadetis edasi sihtkohta või tagastatakse saatjale. Viimasel juhul  mbrisel olevaid postmarke ei kustutata.

3.7. Lihtsaadetise vastuvõtmine

3.7.1. Lihtsaadetisi saab Postile üle anda kirjakastide kaudu, postkontoris või elektroonselt. Lihtsaadetised, mille m otmed ületavad kirjakasti m otmeid antakse Postile üle postkontorites.

3.8. T htsaadetise vastuvõtmine

3.8.1. T htsaadetised antakse Postile üle postkontorites.

3.8.2. T htsaadetise vastuvõtmisel väljastab postit otaja saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks tõendi.

3.8.3. T htsaadetisi saab saata kõikidesse riikidesse.

3.8.4. T htsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postkontorisse saabumise kuupäeva tuvastamist

3.9. V aritsaadetise vastuvõtmine

3.9.1. V aritsaadetis antakse Postile üle postkontoris.

3.9.2. V aritsaadetis antakse Postile üle kinnises pakendis või saatja soovi korral lahtiselt.

3.9.3. V aritsaadetisena edastatavat kirisaadetist võib anda Postile üle lahtiselt koos saadetise sisu kontrollimisega (sisukirjaga).

3.9.4. Sisukiri koostatakse 2 eksemplaris, kus loetletakse saadetises sisalduvad esemed ja nende rahaline v artus. Vormistatud sisukirja üks eksemplar pannakse v aritsaadetise sisse, teine eksemplar jäab saatjale.

3.9.5. Postipaki edastamisel v aritsaadetisena täidab saatja aadresskaardi.

3.9.6. V aritsaadetise avaldatud v artuse suuruse m arab saatja t iskroonides postisaadetise sisu tegeliku maksumuse piires. Saatja võib m arata postisaadetise v artuseks ka sisu osalise maksumuse.

3.9.7. Dokumentide avaldatud v artus on võrdne nende koostamiseks tehtud kulutustega ja ei või ületada võimalikke taastamiskulusid.

3.9.8. Riigisisese v aritsaadetise avaldatud v artust ei piirata.

3.9.9. Rahvusvahelise v aritsaadetise avaldatud v artus ei tohi ületada 4000 SDRi. Kui sihtriigis on kehtestatud v aritsaadetise avaldatud v artusele madalam piirm ar, siis ei tohi avaldatud v artus seda m ara ületada.

3.9.10. Avaldatud v artuse kirjutab Post postisaadetise pakendile ja aadresskaardile t iskroonides araabia numbrites ja ladina tähtedega. Rahvusvahelise saadetise korral näidatakse ära valuuta (EEK) ning avaldatud v artuse summa SDR-ides. Parandused ja mahakriipsutused ei ole lubatud.

3.9.11. V aritsaadetisena edastatava kirisaadetise aadressk ljele, parempoolsesse ülaossa, l uakse postiasutuse nimetuse ja vastuvõtu kuupäevaga kalendertempli jäljend. Aadressk lje vasakule poole märgitakse saadetise täpne kaal grammides.

3.9.12. V aritsaadetisele ei ole lubatud trükkida või kleepida mis tahes m rgistusi lisaks aadressile ja Posti poolt tehtud m rgistuste.

3.9.13. V aritsaadetiste vastuvõtmisel väljastab postit otaja saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks tõendi.

3.9.14. V aritsaadetisi võetakse vastu rahvusvaheliseks edastamiseks riikidesse, kes on deklareerinud oma nõusolekut lubada selliste saadetiste vahetust vastastikuselt. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postkontorites ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

3.9.15. V aritsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postkontorisse saabumise kuupäeva tuvastamist.

3.10. Lunamaksuga postisaadetise vastuvõtmine

3.10.1. Lunamaksuga edastatakse täht- ja v aritsaadetisi.

3.10.2. Lunasumma m arab saatja. T htsaadetise lunasumma suurus ei tohi ületada 500.00 (viissada) Eesti krooni. Lunasumma maksimaalne suurus ei tohi ületada v aritsaadetisel märgitud avaldatud v artust ja saatekulu kokku.

3.10.3. Lunasumma märgitakse saadetise pakendile ja aadresskaardile numbrites ja sõnadega näidates ära valuuta hiku (EEK) ja summa  mberarvestatuna SDR-ides.

3.10.4. Lunasumma saajaks võib olla lunamaksuga postisaadetise saatja või tema poolt m aratud juriidiline või f u siline isik.

3.10.5. Saatja täidab kas maksekorralduse või rahvusvahelise või riigisisese lunarahakaardi blanketi vastavalt Posti sularahasiirete teostamise t u ptingimustes kehtestatud korrale.

3.10.6. Rahvusvahelisi täht- ja v aritsaadetisi saab saata lunamaksuga nendesse riikidesse, kellega on olemas sularaha siirete teostamise ja lunamaksuga edastatavate postisaadetiste vahetamise kokkulepe. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postkontorites ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

3.11. **Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmine**

- 3.11.1. Postil on õigus esitada postisaadetisi tollikontrolliks ning võtta nende saadetiste tollile esitamise ja/või tollivormistuse eest postiteenuse kasutajalt teenustasu.
- 3.11.2. Rahvusvaheliste postipakkide ja pakendatud kirisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, koostatakse saatja poolt tollideklaratsioon sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks. Esemete täpne loetelu märgitakse kas inglise, prantsuse või muus sihtriigis tuntud keeles.
- 3.11.3. **Väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi** asuvasse riiki adresseeritud rahvusvaheline postisaade, mille tolliväärtus ületab tolliseadusega **kehtestatud piirmäär**, tuleb saatja poolt kirjalikult deklareerida (ekspordi) tollideklaratsioonil.
- 3.11.4. Rahvusvahelised postisaadetised võidakse avada sisu kontrollimiseks sorteerimiskeskuses tollit otaja nõudmisel. Tolli poolt tollil abivaatusele kuuluvate saadetiste kontrollimisel vastu võetud otsuste eest Post ei vastuta.

4. **POSTISAADETISE KÄTTETOIMETAMINE**

4.1. **Kättetoimetamise tingimused ja kord**

- 4.1.1. Postisaadetised toimetatakse saajale kätte järgmiselt:
 - 4.1.1.1. saajale kuuluva postkasti kaudu:
 - lihtkirjana edastatav kirisaade;
 - postisaadetise saabumise teade.
 - 4.1.1.2. postisaadetisele märgitud aadressil:
 - tähtsaadetisena edastatav kirisaade;
 - lihtkirjana edastatav kirisaade, mille eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasu m arast vähem.
 - 4.1.1.3. saaja elu- või asukohale l himas postkontoris:
 - v arisaadetised;
 - tähitud postipakid;
 - lunamaksuga kirisaadetised ja postipakid;
 - kahjustatud postisaade koos aktiga;
 - kirisaade, mida ei õnnestunud väljastada postkasti kaudu selle m õõtmete tõttu;
 - postisaade, mille kättetoimetamine saajale ei osutunud võimalikuks.
 - 4.1.1.4. postisaadetisel märgitud postkontoris:
 - nõudmiseni adresseeritud postisaadetised;
 - nimekasti adresseeritud kirisaadetised.
- 4.1.2. Muud kättetoimetamise võimalused lepikakse kirjalikult kokku Posti ja saatja vahelises lepingus.
- 4.1.3. Punktis 4.1.1.2 nimetatud postisaadetise kättetoimetamiseks tehakse üks katse. Juhul, kui saajale ei ole võimalik saadetist üle anda, siis jäetakse saaja postkasti postisaadetise saabumise teade.
- 4.1.4. Punktis 4.1.1.3 nimetatud saadetiste kohta jätab Post saaja postkasti postisaadetise saabumise teade.
- 4.1.5. Postkontoris väljastatava saadetiste puhul on saatjal või saajal võimalus kasutada lisateenusena saadetise tasutud kättetoimetamist. Teenuse eest on Postil õigus võtta tasu.
- 4.1.6. **F uisilisele isikule adresseeritud t htsaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud saajale või tema eluruumis elavale või perekonda teenivale vähemalt viieteistk mneaastasele isikule.
- 4.1.7. **Juriidilisele isikule adresseeritud t htsaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud tema äriruumis viibivale t otajale või muu lepingu alusel talle püsivalt teenuseid osutavale isikule.
- 4.1.8. **F uisilisele isikule adresseeritud v arisaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud saajale või tema poolt selleks volitatud isikule.
- 4.1.9. **Juriidilisele isikule adresseeritud v arisaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud seaduslikule esindajale või selleks volitatud isikule.
- 4.1.10. **Juriidilise isiku aadressile saabunud eraisikule saadetud liht- ja t htsaade** ning postisaadetiste saabumise teade väljastatakse koos juriidilise isiku postiga juriidilise isiku esindajale. Saajale väljastatakse need saadetised juriidilise isiku poolt.
- 4.1.11. F uisilisest isikust saajale väljastatakse täht- ja v arisaadetised postkontoris isiklikult või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.12. Juriidilisest isikust saajale väljastatakse täht- ja v arisaadetised postkontoris seadusjärgsele esindajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.13. Täht- ja v arisaadetise kättetoimetamisel peab saadetise vastu võtnud isik esitama isikut tõendava dokumendi. Isikut tõendavate dokumentide loetelu on toodud käesolevate t u ptingimuste punktis 4.2.1.
- 4.1.14. Täht- või v arisaadetise vastuvõtnud isik kinnitab kättetoimetamist postisaadetise saabumise teatel või muul väljastamist t endaval dokumendil allkirjaga, märkides ära:
 - ees- ja perekonnanime;

- isikut tõendava dokumendi numברי (seadusjärgset esindamis igust omava isiku puhul ka esindusõigust tõendava dokumendi nimetuse);
 - kättetoimetamise kuupäeva;
 - oma seose saajaga, kui dokumendi vastuv otnud isik ise pole saaja.
- 4.1.15. Kui saaja ei ole võimeline v arlsaadetise või t ahlsaadetisena edastava postipaki kohta allkirja andma, võib saaja juuresolekul allkirja anda postit otaja, kes ei ole seotud väljastamisega. Allakirjutanud postit otaja märgib saaja asemel allakirjutamise põhjuse, oma ametinimetuse, ees- ja perekonnanime ja kuupäeva. Samuti võib saaja paluda enda nimel vastuv otmise kohta allkirja andma ka kolmanda isiku, kes esitab isikut tõendava dokumendi. Postit otaja on kohustatud kontrollima isiku samasust esitatud dokumendi alusel ning märkima üles saaja ja tema asemel alla kirjutanud isiku poolt esitatud isikut tõendava dokumendi numברי.
- 4.1.16. Lunamaksuga postisaadetised väljastatakse saajale pärast nõutud lunasumma ja sularaha siirde saatekulu tasumist. Lunasumma ja sularaha siirde vastuv otmise kohta väljastab Post saajale tõendi.
- 4.1.17. Rahvusvahelise postisaadetise lunasumma, mis on v livaluutas, konverteerib Post Eesti Panga p evakursi alusel sihtkohas postisaadetise saabumise päeval Eesti kroonidesse. –Lunasumma väljamaksmine lunamaksuga postisaadetise saatjale toimub vastavalt sularaha siirete teostamise t u ptingimustele.
- 4.1.18. V ljastusteatega postisaadetise väljastamisel kinnitab saaja postisaadetise saamist oma allkirjaga, kirjutab ees- ja perekonnanime trükitähtedega, isikut tõendava dokumendi numברי ja märgib v ljastusteatele vastuv otmise kuupäeva. Juriidilise isiku esindaja märgib täiendavalt ametinimetuse.
- 4.1.19. Sisukirjaga v arlsaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrollimiseks ainult saaja soovil ja juuresolekul.
- 4.1.20. Vigastatud pakendiga t ahlsaadetis ning kaaluvahega või vigastatud pakendiga v arlsaadetis avatakse saaja nõudmisel saadetise kättetoimetamisel. Avamine ja võimalik saadetise sisu puuduj ak fikseeritakse aktiga ja saadetises sisu koos akti ärakirjaga väljastatakse allkirja vastu. Akti originaal ja postisaadetise pakend j evad Postile.
- 4.1.21. Kui täht- või v arlsaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrolliks saaja nõudmisel ning kontrollimisel sisu puuduj aki ei tuvastata, akti ei koostata.
- 4.1.22. Saaja võib keelduda täht-või v arlsaadetise väljastamisel kahjustatud või kaaluvahega postisaadetise avamisest sisu kontrolliks, tehes vastava märkuse postisaadetise väljastamise teatele, mille kinnitab oma allkirjaga. Sellisel juhul Post materiaalselt vastutust ei kanna ja hüvitist ei maksa.
- 4.1.23. Lihtsaadetise puhul teeb postit otaja saadetisele märkuse selle saabumise kohta vigastatult. Seejärel väljastab Post saajale lihtsaadetise postkasti kaudu.
- 4.1.24. **Tollikontrollialune postisaadetis**, millele on Posti poolt täidetud impordi tollideklaratsioon, väljastatakse saajale pärast tema poolset tollideklaratsiooni eksemplaride kontrollimist, allkirjastamist ning impordimaksude ja Posti teenustasu tasumist.
- 4.1.25. Post annab saajale tollideklaratsiooni ühe eksemplari koos saatedokumentidega ja Posti tõendiga tasude vastuv otmise kohta.
- 4.1.26. Kui saaja ei soovi vastu võtta Posti poolt koostatud tollideklaratsiooni, annab postit otaja isikule kaasa postisaadetise saabumise teate ja postisaadetise saatedokumendid, millede alusel saab isik ise tolliasutuses koostada tolli- või reisiija deklaratsiooni ja maksta impordimaksud.

4.2. **Dokumendid, mille alusel postisaadetis väljastatakse**

- 4.2.1. Postisaadetis väljastatakse ühe alljärgneva kehtiva **isikut tõendava dokumendi** esitamisel.

Eelkõige:

- Eesti Vabariigi kodaniku pass;
- isikutunnistus (ID –kaart);
- välismaalase pass.

Nende puudumisel ka:

- diplomaatiline pass;
- ajutine reisidokument;
- v lstriigi reisidokument (v lstriigis välja antud pass);
- pagulase reisidokument (dokument välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis);
- meremehe teenistusraamat;
- meres idutunnistus;
- mootorsõidukite juhiloa.

- 4.2.2. Dokument on kehtiv, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

- dokument on välja antud ja andmed on dokumenti kantud õiguspäraselt selleks pädeva asutuse poolt;
- dokumendi kehtivusaeg ei ole lõppenud;
- dokument on kasutamisk lblik ja võimaldab tuvastada sellesse tehtud kandeid ja nende õigsust ning dokumendi kasutaja isikut;
- dokument on terviklik ja ei ole rikutud.

- 4.2.3. Väärtsaadetist avaldatud väärtusega kuni 500 krooni ja tähtsaadetist on lubatud peale eespool loetletud dokumentide väljastada foto ja omaniku allkirjaga ning punktis 4.2.1. loetlemata dokumendi alusel, kui dokumenti on kantud omaniku nimi ja sünniaeg või isikukood ning dokument on kehtiv.
- 4.2.4. Täht-ja väärtsaadetised, mille saajateks on alla 16-aastased isikud, väljastatakse isikut tõendava dokumendi või punktis 4.2.3. nimetatud dokumendi puudumisel seaduslikule esindajale (näiteks isa või ema) sugulussuhet tõendava dokumendi (sünnitunnistus) või esindusõigust tõendava dokumendi alusel.
- 4.2.5. Seadusjärgset esindamisõigust omavale isikule väljastatakse postisaadetis isikut tõendava dokumendi ja **esindusõigust tõendava dokumendi** (äriregistri A või B-kaardi, kohtuotsuse või määruse või muu pädeva asutuse otsuse) esitamisel.
- 4.2.6. Postisaadetise võib väljastada saaja poolt volitatud isikule, kellele saaja on andnud volikirja postisaadetise vastuvõtmiseks. Volikiri peab olema kirjalikus vormis, välja arvatud juhul, kui Eesti Vabariigi õigusaktidega või saatja kirjaliku avaldusega on ette nähtud, et volikiri peab olema muus vormis (tõestatud notari, linnasekretäri, vallasekretäri või statsionaarse raviasutuse, kus saaja on ravil, juhi poolt).
- 4.2.7. Volikirja tekstis peab olema näidatud:
- volikirja koostamise kuupäev;
 - volitaja nimetus (juriidilise isiku puhul) või perekonna- ja eesnimi (füüsilise isiku puhul), elukoht/asukoht ja isikukood/registrikood, juriidilistel isikutel veel lisaks volikirja allkirjastanud seadusliku esindaja ees- ja perekonnanimi nimi;
 - volitatava isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg ja elukoht;
 - volikirja sisu - milliseid toiminguid volitatakse tegema;
 - volikirja kehtivuse tähtaeg kirjutatuna numbrite ja/või sõnadega;
 - volitaja allkiri (juriidilistel isikutel ka ametikoht);
 - seaduses sätestatud vormis tõestatud volikirja korral ka volikirja tõestaja kinnitus.
- 4.2.8. Volikirja tekstis ei ole lubatud teha parandusi.
- 4.2.9. Volikiri võib olla ühekordne, mitmekordne või üldasjaajamiseks antud volikiri.
- 4.2.10. **Ühekordne volikiri** on antud konkreetse postisaadetise vastuvõtmiseks ning selles näidatakse lisaks punktis 4.2.6 nimetatud andmetele postisaadetise liik ja number, mille vastuvõtmiseks on volitus antud.
- 4.2.11. **Mitmekordsed volikirjad** võimaldavad volikirjas näidatud perioodi jooksul kätte saada volitaja nimele saabunud postisaadetisi. Volitatud isik teeb sellisest volikirjast koopia, mille annab postisaadetise vastuvõtmisel hoiule postkontorile. Volitatud isik peab esitama postisaadetise vastuvõtmisel igakordselt volikirja originaali.
- 4.2.12. **Üldasjaajamise volikirjad** on antud volitaja poolt erinevate tehingute tegemiseks ning sellise volikirja alusel postisaadetise väljastamisel lähtutakse samadest põhimõtetest kui mitmekordse volikirja alusel postisaadetise väljastamisel.
- 4.2.13. Volikirja tagasivõtmisest (ennetähtaegsest lõppemisest) peab saaja (volitaja) teatama Postile (postkontor või klienditeeninduskeskus) kirjalikult. Kirjaliku teavituse puudumisel ei vastuta Post postisaadetise väljastamise õigsuse eest.
- 4.2.14. Postisaadetise väljastamisel volikirja alusel märgitakse postisaadetise saabumise teatele või muule väljastamist tõendavale dokumendile lisaks saaja esindaja andmetele ja tema isikut tõendava dokumendi andmetele järgmised andmed: sõna "volikirja alusel", volikirja number selle olemasolul ja väljaandmise kuupäev.
- 4.2.15. Juriidilise isiku poolt oma esindajale postisaadetiste kättesaamiseks väljaantud volikirjale kirjutab alla juriidilise isiku seadusjärgne esindaja (juhatuse liige, prokurist, jne.). Volitatud isik esitab isikut tõendava dokumendi ja volituse ning esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadetise väljastamise päevast arvates) väljatrüki (B-kaardi), mis tõendab volikirjale allakirjutanud isiku allkirja-ja volitamiseõigus. Avalik õiguslik juriidiline isik esitab muu dokumendi, mis tõendab volikirjale allakirjutanud isiku allkirja-ja volitamiseõigust.
- 4.2.16. Juriidilisele isikule adresseeritud postisaadetised võib väljastada ilma volituseta juriidilise isiku seadusjärgsele esindajale (juhatuse liikmele, prokuristile, likvideerijale, pankrotihaldurile) vastavalt kandeale registris, kus vastav isik on registreeritud. Seadusjärgne esindaja peab esitama esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadetise väljastamise päevast arvates) väljatrüki ja isikut tõendava dokumendi. Postisaadetise saabumise teatele märgitakse sel juhul juriidilise isiku nimetus, registrikood ning esindaja nimi ja postisaadetise väljastamisel esitatud isikut tõendava dokumendi number.
- 4.2.17. Äriregistrisse kandmata füüsilisest isikust ettevõtjale väljastatakse postisaadetis isikut tõendava dokumendi esitamisel.
- 4.2.18. Avalik-õiguslikule juriidilisele isikule kehtivad väljastamisel juriidilisele isikule kehtestatud nõuded, välja arvatud kohustus esitada registrikaardi andmete kehtiv väljatrükk.
- 4.2.19. Postisaadetist võib väljastada ka välisriikides välja antud ning vastava pädeva isiku või asutuse poolt tõestatud volikirja, mis on võrdsustatud Eesti Vabariigi notari tõestatud volikirjaga, alusel. Volitus peab olema tõlgitud eesti keelde koos tõlke notariaalse õigsuse kinnitusega või tõlgitud vandetõlgi poolt. Volitus peab olema kinnitatud apostilliga või legaliseeritud, välja arvatud, kui volitus on välja antud riigis, kellega Eesti on sõlminud õigusabilepingu.
- 4.2.20. Post ei vastuta esindusõiguse kohta esitatud dokumentide ehtsuse, täielikkuse, kehtivuse ega tõlke õigsuse eest.
- 4.2.21. Post ei ole kohustatud aktsepteerima volikirja, mille sisu ei ole üheselt arusaadav.

- 4.2.22. Postisaadetisi väljastatakse ainult originaaldokumentide või nende notariaalselt või muu õigusaktidest tulenevalt selleks õigustatud isiku poolt tõestatud/kinnitatud ärakirja alusel.

4.3. Postisaadetise hoiutähtajad

- 4.3.1. Postisaadetisi, v.a nõudmiseni ja tollijärelevalve all olevaid saadetisi, hoitakse kättetoimetavas postkontoris saaja ootel **15 kalendripäeva** nende postkontorisse saabumise kuupäevale järgnevast päevast (kaasa arvatud)
- 4.3.2. Nõudmiseni adresseeritud ja tollijärelevalvealuseid postisaadetisi hoitakse postkontoris saaja ootel kuni 30 kalendripäeva nende saabumise kuupäevale järgnevast kalendripäevast (kaasa arvatud).
- 4.3.3. Postisaadetise viimane hoiupäev kajastub saajale edastataval postisaadetise saabumise teatel.
- 4.3.4. Punktides 4.3.1 või 4.3.2 sätestatud tähtaja möödudes tagastatakse saadetist saatjale.
- 4.3.5. Saatja või saaja võib kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (kiri, e-mail, faks) saadetud avaldusega pikendada postisaadetiste hoiutähtaega kuni 2 kuuni alates kättetoimetavasse postkontorisse saabumise kuupäevast.
- 4.3.6. Saaja maksab Postile hoiutasu postipakkide ja enam kui 500 g kaaluvate kirisaadetiste, hoidmise eest postkontoris. Hoiutasu arvestatakse alates postisaadetise saabumise teatele märgitud hoiuaja lõpu kuupäevale järgnevast päevast kuni postisaadetise väljastamiseni.
- 4.3.7. Saaja ei saa hoiutähtaega pikendada juhul, kui saatja on eelnevalt teinud Postile kirjaliku avalduse hoiutähtaega mitte pikendada.
- 4.3.8. Kui saaja pole teinud hoiutähtaja pikendamise avaldust, on Postil õigus saadetis hoiutähtaja möödumisel saatjale tagasi saata. Juhul, kui Postil puudub informatsioon saatja kohta või saatja keeldub saadetist vastu võtmast, kohaldatakse käesolevate tüüptingimuste punkti 6.
- 4.3.9. Tulenevalt Eesti Vabariigi õigusaktidest või kokkuleppel saatjaga võib postisaadetiste hoiutähtaeg erineda eespool nimetatust.
- 4.3.10. Välismaale saadetava postisaadetise hoiutähtaeg on määratud eeskirjade ja tingimustega, mis kehtivad sihtriigis.

4.4. Nõuded postkastile ja selle paigutamisele

- 4.4.1. Postkast peab tagama saadetiste säilivuse. Postkasti olemasolu ja korrasoleku tagab hoone või korteri omanik või valdaja, kui Postiga ei ole teisiti kokku lepitud. Postkasti minimaalsed mõõtmed on: 25cm x 35cm x 6cm. Postkasti postitamiseks ette nähtud ava minimaalsed mõõtmed on: 3cm x 23cm.
- 4.4.2. Postkasti paigutamisest teavitatakse Posti. Postil ei ole kohustust toimetada saadetisi postkasti, mille paigutamisest ei ole Posti teavitatud.
- 4.4.3. Postiteenuse kasutaja teavitab postkasti paigutamisest või selle asukoha muutumisest talle sobivat postkontorit kirjalikult või saadab Posti klienditeeninduskeskusele e-kirja, esitades järgmiseid andmed:
- avalduse esitaja ees- ja perekonnanimi / juriidilise isiku ärinimi,
 - avalduse esitaja telefoni number (selle olemasolul),
 - paigaldatava postkasti täpne aadress,
 - avalduse esitamise kuupäev,
 - allkiri v.a. e-kirja puhul.
- 4.4.4. Postkast paigaldatakse linnas, alevis ja alevikus eramu või ridaelamu esist piiravale tänavapoolsele aiale või aiavärvale, kortermaja puhul esimese korruse valgustatud eesruumi. Kui eramul või ridaelamul puudub aed, paigutatakse postkast tänavapoolse välisukse lähedusse valgustatud kohta.
- 4.4.5. Külades paigutatakse postkast postiteenuse kasutaja asu- või elukohast mõistlikul kaugusel asuvasse ja Posti transpordivahendile aastaringselt ligipääsetavasse kohta.
- 4.4.6. Postiteenuse kasutaja, kes soovib postisaadetisi kätte saada eraldi teistest korteris (eramus) elavatest isikutest, võib paigaldada täiendava, nimega varustatud postkasti, teavitades sellest Posti.
- 4.4.7. Postkastile kantakse selgeltloetavalt korteri või eramu number või talu nimi. Juriidilise isiku postkastile märgitakse lisaks juriidilise isiku nimi.
- 4.4.8. Kui saajal postkast puudub või Postil puudub juurdepääs postkastile on tegemist kättetoimetamise võimatusega. Postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral juhindub Post käesolevate tüüptingimuste punktist 6.

5. POSTISAADETISE AVAMISE KORD

- 5.1. Postil on õigus avada postisaadetis:
- 5.1.1. kahjustatud postisaadetise sisu kaitsmiseks või selle seisundi fikseerimiseks;
- 5.1.2. postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral saatja kindlakstegemiseks;
- 5.1.3. postisaadetise tollikontrolli võimaldamiseks;
- 5.1.4. postisaadetisest isikutele või asjadele lähtuva võimaliku füüsilise ohu tõrjumiseks.
- 5.2. Punktis 5.1.4 nimetatud juhul teavitab Post sellest viivitamata päästeteenistust.

- 5.3. Kui postisaadetise edastamisel tekib kahtlus postisaadetise sisu allesolekus või väliste tunnuste järgi võib oletada sisu rüüstamist või ohtu teistele postisaadetistele, avatakse rüüstatud postisaadetis selle seisundi fikseerimiseks.
- 5.4. Kahjustatud postisaadetise avamine viiakse läbi saaja või saatja juuresolekul või selleks moodustatud komisjoni poolt Posti selleks ettenähtud ruumides.
- 5.5. Postisaadetiste avamiseks moodustab Post komisjoni (edaspidi avamiskomisjon), mis on vähemalt kolmeliikmeline.
- 5.6. Avatud postisaadetise sisuga on keelatud tutvuda põhjalikumalt, kui seda eeldab avamise põhjus.
- 5.7. Postisaadetise avamise juures viibivad isikud on kohustatud hoidma postisaadetise avamisel teada saadud postisaladust.
- 5.8. Postisaadetiste avamise kohta punktides 5.1.1, 5.1.2 ja 5.1.4 nimetatud juhul koostatakse akt.
- 5.9. Aktis näidatakse avamise põhjus, kirjeldatakse täpselt postisaadetise välist seisukorda, märgitakse ära saadetise kaal enne avamist ning üldkaal pärast saadetise sulgemist. Akti märgitakse postisaadetiste sisuks olevate esemete loetelu ja esemete üksikasjalik kirjeldus (nimetus, arv, kauba puhul kaal) ning kirjeldatakse, milline osa saadetise sisust on puudu, rüüstatud või rikutud ja milline osa edastatakse.
- 5.10. Lihtsaadetised kantakse akti arvuliselt. Täht- ja väärtisaadetise puhul kantakse akti saadetise registreerimisnumber koos postitusandmetega.
- 5.11. Kui avatud postisaadetise sisu järgi tuvastati saaja või saatja, siis edastatakse saadetis koos avamise kohta koostatud akti koopiaga saaja või saatja aadressile. Postisaadetisele tehakse mäрге «Avatud aadressi täpsustamiseks, postkontori nimetus ja kuupäev», mis kinnitatakse avamiskomisjoni esimehe allkirjaga.
- 5.12. Postisaadetise avamisel avastatud edasiseks tarbimiseks kõlbmatu või postisaadetises saatmiseks keelatud ese või esemed kõrvaldatakse ja hävitatakse. Pärast riknenud ja ohtlike või saatmiseks keelatud ainete kõrvaldamist saadetakse saadetis koos avamiskomisjoni akti ärakirjaga saajale. Riknenud ja ohtlike ainete kõrvaldamise kohta saadetakse avamiskomisjoni akti ärakiri ka postisaadetise saatjale.

6. KÄTTETOIMETAMISE VÕIMATUSE TÕTTU EDASTAMATA POSTISAADETISE KÄSITLEMINE

6.1. Kättetoimetamise võimatus

- 6.1.1. Kättetoimetamise võimatus on olukord, kus:
 - 6.1.1.1. postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada tema postiaadressi puudumise, selle ebatäpsuse, loetamatuse või muu sellesarnase põhjuse tõttu;
 - 6.1.1.2. postisaadetise saaja ei tule hoiutähtaja jooksul postisaadetisele postkontorisse järele või keeldub postisaadetist vastu võtmast;
 - 6.1.1.3. postisaadetise eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasumäärast vähem ja saaja keeldub puuduvat osa tasumast;
 - 6.1.1.4. postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada postkasti puudumise või postkastile ligipääsu puudumise tõttu.
- 6.1.2. Punktis 6.1.1.1 nimetatud juhtudel teeb Post mõistlikke pingutusi saaja postiaadressi väljaselgitamiseks.
- 6.1.3. Kättetoimetamise võimatus tõttu edastamata postisaadetis tagastatakse saatjale hoiutähtaja möödumisel.
- 6.1.4. Viivitamatult tagastatakse saadetis, mida saaja keeldub vastu võtmast või on ilmselge, et selle väljastamine on võimatu.
- 6.1.5. Rahvusvahelise lihtsaadetisena edastatav kirisaadetis v.a postkaart tagastatakse lähteriiki.
- 6.1.6. Kui Postile tagastatakse teise postiteenuse osutaja poolt edastamiseks vastuvõetud postisaadetis, siis teavitab Post sellest teist postiteenuse osutajat ja korraldab talle postisaadetise üleandmise. Postisaadetise tagastamise eest on Postil õigus võtta tasu.
- 6.1.7. Postisaadetis, mille saatjat ei ole võimalik tuvastada või mille saatja keeldub talle tagastatavat postisaadetist vastu võtmast, säilitab Post vähemalt kuus (6) kuud kättetoimetamise võimatuse esmakordsest ilmnemisest arvates vastavalt kehtestatud korrale.
- 6.1.8. Kui säilitamistähtaja jooksul esitatakse avaldus või kiri hoiuloleva postisaadetise väljastamiseks saatjale või saajale, väljastab (saadab) Post hoiustatud postisaadetise väljastamist taotlevale isikule pärast seda, kui on veendunud, et avalduse esitaja on õigustatud postisaadetist kätte saama.
- 6.1.9. Postisaadetise ümbrisele või aadresskaardile märgitakse kättetoimetamise võimatuse põhjus.
- 6.1.10. Kui postisaadetise saatja ei ole postisaadetiselt tuvastatav või saatja keeldub tagastatava saadetise vastuvõtmisest, on Postil õigus postisaadetis avada punktis 5 sätestatud korras.

6.2. Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetise hävitamise ja müümise kord

- 6.2.1. Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetised, mille sisu on kiirelt riknev või mis sisaldavad reklaami- ja turundustrükiseid võib Post hävitada kohe pärast saadetise avamist hoiukohas, kui saadetise sisust ei selgunud saatja või saaja.

- 6.2.2. Postisaadetises sisalduvad kirjalikud teated ja väheväärtuslikud esemed hävitatakse pärast kuue (6) kuu möödumist. Kirisaadetised hävitatakse viisil, mis tagab postisaladuse ja isikuandmete kaitse.
- 6.2.3. Muu postisaadetises sisalduv müüakse kooskõlas võlaõigusseaduse 6. peatükiga, tingimusel, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust.
- 6.2.4. Postisaadetisest väljavõetud esemetest:
 - toiduained, vanad ja kulunud esemed ning muud väheväärtuslikud asjad hävitatakse;
 - kuld- ja hõbemündid, vääriskivi ja -metall või neid sisaldavad esemed ning muu väärtust omav sisu müüakse, tingimusel, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust;
 - kehtivad postimaksevahendid realiseeritakse Posti poolt;
 - eelnevates punktides nimetatud dokumentide ja esemete avastamisel võtab avamist teostanud komisjon igal üksikul juhul vastu otsuse, kuidas toimida saadetise sisuks olevate dokumentide ja esemetega.
- 6.2.5. Postisaadetistes sisalduv ning postisaadetises sisalduvate esemete müügist laekunud raha jääb Postile.
- 6.2.6. Müümisele kuuluvate esemete enampakkumine viiakse läbi Posti poolt määratud tingimustel ja korras vastava komisjoni poolt.

7. SAATJATE JA SAAJATE ÕIGUSED.

- 7.1. Kuni saajale väljastamiseni kuulub postisaadetis saatjale, välja arvatud juhul, kui saadetis on vastavalt õigusaktidele konfiskeeritud.
- 7.2. Täht- ja väärtsaadetise saatjal on õigus kuni saadetise saajale väljastamiseni:
 - nõuda saadetise tagasisaatmist, kui saadetist ei ole veel saajale väljastatud;
 - muuta või parandada saaja aadressi;
 - teha korraldus konkreetse postisaadetise väljastamiseks samal aadressil teisele isikule;
 - teha korraldus lunamaksuga postisaadetise väljastamiseks saajale lunamaksu sisse nõudmata;
 - teha korraldus lunasumma sissenõudmiseks täht- või väärtsaadetise eest, mis oli varem saadetud lunasummata.
 - vähendada või suurendada lunasumma suurust, kuid mitte rohkem kui postisaadetise avaldatud väärtuse ja postisaadetise tasu summa ulatuses.
- 7.3. Saajal on õigus:
 - teha korraldus kõikide oma nimele saabuvate postisaadetiste järelesaatmiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtsaadetise järelesaatmiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtsaadetise tagasisaatmiseks saatjale;
 - keelduda oma nimele saabunud postisaadetise vastuvõtmisest seda avamata.
- 7.4. Juhul kui saaja keeldub postisaadetist vastu võtmast seda avamata, peab ta tegema selle kohta vastava märkuse postisaadetisele või postisaadetise saabumise teatele, kinnitades seda oma allkirja ja kuupäevaga. Kui saaja keeldub sellist märkust tegemast, teeb vastava märkuse postitöötaja, kinnitades seda oma allkirjaga ning postitöötaja tehtud märkus võrdsustatakse saaja poolt postisaadetise vastuvõtmisest keeldumisega.
- 7.5. Saaja määrab punktis 7.3 nimetatud korralduste kehtivuse tähtaja. Korralduse kehtivuse tähtaeg ei tohi olla pikem kui 6 kuud ja korralduse kehtivusperioodi ei saa uue avalduse esitamisega pikendada.
- 7.6. Punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud korraldused vormistatakse postkontoris kirjalikus vormis ning märgitakse järgmised andmed:
 - avalduse esitaja nimi (füüsilisel isikul ees- ja perekonnanimi), täpne aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
 - ühekordse järelesaatmise korral postisaadetise liik, number, lähtekoha postkontori nimetus, postitamise kuupäev;
 - korralduse sisu (tagastamise korral märkida saadetisel näidatud aadress ja järelesaatmise korral märkida uus täielik aadress);
 - korralduse kehtivuse tähtaeg (kuni 6 kuud);
 - avalduse esitamise kuupäev ja avaldaja allkiri.
- 7.7. Postitöötaja kinnitab avaldusel oma allkirja ja kalendertempli jäljendiga tõendi andmete õigsust. Pärast andmete võrdlemist tagastatakse originaaltõend saatjale või saajale. Tagastatava tõendi pöördle tehakse märges korralduse sisu ja selle vastuvõtmise kuupäeva kohta, mida tõendab postitöötaja oma allkirja ja posti kalendertempli jäljendiga.
- 7.8. Postil on õigus võtta punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud sisuga avalduste esitamise eest tasu.

8. TAGASI-JA JÄRELESAATMINE

- 8.1. Järele- või tagasisaatmise kirjaliku avaldusega võib pöörduda mistahes postkontorisse.
- 8.2. Saatja või saaja on kohustatud tõendama postitöötajale oma õigust täht- või väärtsaadetise järelesaatmiseks või tagasisaatmiseks ja esitama isikut tõendava dokumendi. Täht- ja

- väärtisaadetise saatja on kohustatud esitama saadetise Postile üleandmisel saadud tõendi originaali (originaaltõend).
- 8.3. Järele- või tagasisaadetud postisaadetis väljastatakse vastavale postiteenuse liigile ettenähtud korras.
 - 8.4. Postisaadetise tagasisaatmisel peab Post esialgse sihtkoha aadressi selliselt läbi kriipsutama, et seda oleks võimalik lugeda ning märkima saadetisele tagastamise kuupäeva.
 - 8.5. Rahvusvaheliste postisaadetiste puhul märgitakse postisaadetise tagasisaatmisel lähtekoha nimetuse juurde prantsuse keeles märkus "Retour" (tagastamine) ja märkuse kõrvale märgitakse mitteväljastamise põhjus:
 - aadressaadi mitteleidmisel - "Inconnu";
 - saadetisest keeldumisel - "Refusé";
 - elukoha muutumisel - "Déménagé";
 - postisaadetisele, millele saaja ei ole postkontorisse järgi tulnud - "Non réclamé";
 - puuduliku aadressi korral - "Adresse insuffisante".
 - 8.6. Riigisisese postisaadetise tagasisaatmisel märgitakse saadetise aadressküljele tähis „Tg“, mitteväljastamise põhjus ja lähtekoht, kuhu saadetis tagastatakse.
 - 8.7. Juhul kui saatja soovib saada tagasi täht- või väärtisaadetist, mida ei ole veel sihtkohta edastatud tuleb esitada postkontorisse originaaltõend. Originaaltõend jääb Postile ja saatjale tagastatakse sissenõutud postitasu, välja arvatud postmarkidega tasutud osa.
 - 8.8. Hoiutähataja möödumisel väljastamata jäänud rahvusvahelise postipakiga toimitakse saatja poolt pakile ja aadresskaardile märgitud korralduse kohaselt. Rahvusvahelist postipakki ei tagastata lähteriiki juhul, kui saatja keelas tagasisaatmise, kirjutades sellekohase märkuse saadetisele ja aadresskaardile.
 - 8.9. Rahvusvahelise postisaadetise järelesaatomiseks teise riiki peab saadetis vastama tingimustele, mis on kehtestatud postisaadetiste saatmiseks järelesaatomise taotluses nimetatud riiki. Riigisiseseks edastamiseks mõeldud postisaadetist ei saa välisriiki järele saata.
 - 8.10. Väärtisaadetisena edastatavat kirisaadetist võib järele saata ainult riikidesse, kes nimetatud teenust osutavad. Teistel juhtudel saadetakse saadetis tagasi lähtekoha postkontorisse selle tagastamiseks saatjale.

9. MATERIAALNE VASTUTUS

- 9.1. **Posti vastutus**
 - 9.1.1. Post on materiaalselt vastutav kahju eest, mis tekib:
 - täht- ja väärtisaadetise kaotsimineku korral;
 - täht- ja väärtisaadetise sisu täieliku või osalise kahjustumise (sh rüüstamise või rikkumise) korral;
 - saajalt täielikult või osaliselt lunasumma sisse nõudmata jätmise korral;
 - rahvusvahelise postipaki tagasisaatmise eest, kui saatja on tagasisaatmisest keeldunud.
 - 9.1.2. Post kannab materiaalselt vastutus otsese varalise kahju ulatuses, mis on tekkinud Posti süül (tahtlus, hooletus, raske hooletus) ja vastab postisaadetises rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast. Materiaalse kahju hulka ei arvestata kaudset kahju, sh. saamata jäänud tulu.
 - 9.1.3. **Siseriikliku tähtsaadetise või väärtisaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral** on Post kohustatud maksma hüvitist järgmistes määrades:
 - 9.1.3.1. tähtväljastusteate kaotsimineku korral saatekulu ulatuses;
 - 9.1.3.2. tähtsaadetisena edastatava kirisaadetise ja postipaki kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 500 krooni;
 - 9.1.3.3. väärtisaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise või riisumise korral hüvitatakse kahju väärtisaadetise avaldatud väärtuse ulatuses;
 - 9.1.3.4. tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutud või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast;
 - 9.1.3.5. väärtisaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutu või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem väärtisaadetise avaldatud väärtusest;
 - 9.1.3.6. saajalt mittetäieliku lunasumma sissenõudmisel, lunasumma nõudmata jätmisel või lunasumma ebaõige väljamaksmise korral vähem sissenõutud või väljamaksmata jäetud lunasumma ulatuses.
 - 9.1.4. **Rahvusvahelise täht- ja väärtisaadetise kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral** on kohustatud maksma hüvitist vastavalt ülemaailmse postikonventsiooni järgmistele määradele:
 - 9.1.4.1. tähtsaadetisena edastatud kirisaadetis - 30 SDR;
 - 9.1.4.2. tähtsaadetisena edastatud postipakk - 40 SDR-i paki eest ja 4.50 SDR-i iga kg eest;
 - 9.1.4.3. väärtisaadetis - SDR-s avaldatud väärtuse ulatuses.

- 9.1.5. Post maksab h vitud postipaki tagasisaatmise eest välismaale, kui:
 - postipakil pole näidatud tagasisaatmise põhjust;
 - saatja korraldus on jäetud täitmata kuigi postipakile või aadresskaardile on tehtud märge, kuidas toimida postipakiga;
 - saajat ei ole leitud Posti poolse eksimuse tõttu.
- 9.1.6. Punktis 9.1.5 nimetatud juhtudel tagastatakse saatjale edasi-tagasi saatmise tasu ja teised võimalikud maksed ja tariifid, mis ei ole annulleeritud tagasisaatmisel.
- 9.1.7. T htsaadetise ja v artsaadetise kaotamineku, sisu r uustamise või rikkumise korral tuleb Postile esitada postisaadetise vastuvõtmisel välja antud tõend ja punktis 10.1.1. sätestatud postisaadetise järeleotsimise avaldus.
- 9.1.8. Hüvitise väljamaksmine toimub nii siseriiklike kui rahvusvaheliste postisaadetiste puhul Eesti kroonides.
- 9.1.9. Lisaks punktides 9.1.3. ja 9.1.4. sätestatule on tähtsaadetise või v artsaadetise kaotamineku, sisu täieliku riisumise või rikkumise korral vastavalt saatjal või saajal õigus saada tagasi ka kõik tasutud maksud ja tasud, välja arvatud t hitus- ja kindlustusmaks. Sama kehtib ka tähtsaadetise või v artsaadetise kohta, millest saaja on selle halva seisukorra tõttu keeldunud, kui sellise seisukorra on põhjustanud Post ja see toob kaasa tema vastutuse.
- 9.1.10. Kui saatja on nõudnud tähtsaadetise ja v artsaadetise kaotamineku või selle sisu täieliku r uustamise või rikkumise korral punktides 9.1.3 või 9.1.4. ettenähtud m aradest väiksemat summat, võib Post maksta väiksema summa.

9.2. **Posti vabastamine vastutusest, informatsiooni andmine ja postisaladus**

- 9.2.1. Post vabaneb vastutusest kui täht- või v artsaadetis on väljastatud käesolevate t u ptingimusega kehtestatud nõuete kohaselt.
- 9.2.2. Posti vastutus jääb püsima järgmistel juhtudel:
 - 9.2.2.1. saadetise sisu puudujääk või rikkumine avastatakse enne saadetise väljastamist või väljastamise ajal;
 - 9.2.2.2. t htsaadetis väljastati saajale postkasti kaudu, välja arvatud juhul kui selline väljastamine viis tuleneb õigusaktides sätestatud nõuetest;
 - 9.2.2.3. Kui tagastatava saadetise puhul saatja võtab väljastatava saadetise vastu märkusega, mille kohaselt on tegemist r uustatud või rikunud saadetisega ning kirjutab koheselt postkontorist lahkumata kahjunõude avalduse;
 - 9.2.2.4. Kui tähtsaadetisena edastatava postipaki või v artsaadetise saaja või lähtekohta tagastamise korral saatja, vaatamata õigesti vormistatud saadetisele, teatab postkontorist lahkumata, et ta on avastanud saadetise sisu varguse või rikkumise. Hüvitise taotleja peab tõendama, et vargus või rikkumine ei toimunud pärast väljastamist.
- 9.2.3. Post ei vastuta:
 - Punktis 9.3 sätestatud v aramatu jõu juhtudel;
 - kui Post ei saa pidada saadetiste arvestust v aramatu jõu läbi ametlike dokumentide hävimise tõttu, tingimusel et Posti vastutust ei ole muul viisil tõendatud;
 - kui saadetise kaotamineku, sisu puudumise või rikkumise on põhjustanud saatja s u või hooletus või saadetise sisu laad;
 - saadetiste puhul, mis sisaldavad käesolevates t u ptingimustes nimetatud saadetises saatmiseks keelatud esemeid;
 - kui saadetised on vastavalt õigusaktidele arestitud;
 - v artsaadetiste puhul, mis on kindlustatud oluliselt suurema summa eest kui nende tegelik v artus;
 - kui saatja ei ole esitanud j relep rimist kuue kuu jooksul alates saadetise postitamise päevale järgnevast päevast;
 - sõjavangide või interneeritud tsiviilisikute pakkide puhul;
 - saatja tegutseb pahatahtlikult eesmärgiga saada hüvitist.
- 9.2.4. Post ei võta endale vastutust mis tahes vormis esitatud tollideklaratsioonide eest ega otsuste eest, mis toll on teinud tollikontrolliks esitatud saadetiste läbivaatamise käigus.
- 9.2.5. Post väljastab täht ja v artsaadetise kohta telefoni teel informatsiooni juhul, kui postiteenuse kasutaja teatab Postile saadetise registreerimisnumbri, mis on antud saadetisele selle vastu võtmisel.
- 9.2.6. Postit otajad ning isikud, kes Postiga sõlmitud lepingu alusel aitavad kaasa postisaadetiste edastamisele, peavad hoidma postisaladust nii teenuse osutamise ajal kui ka pärast seda.
- 9.2.7. Postiteenuse osutamisega seotud isikud ei tohi hankida teavet postisaadetiste sisu või postik ibe täpsemate asjaolude kohta suuremas ulatuses kui postiteenuse osutamiseks vajalik. Sellise teabe kasutamine muul eesmärgil, kui postiteenuse osutamine, on keelatud.
- 9.2.8. Erandeid postisaladuse hoidmise kohustusest ja teabe hankimise piirangutest võib teha üksnes seaduses sätestatud juhtudel ja korras.
- 9.2.9. Postisaadetiste kinnipidamine ja konfiskeerimine on reguleeritud Eesti Vabariigi ja/või sihtriigi õigusaktidega.

9.3. **V aramatu jõud**

- 9.3.1. Vääramatu jõud on asjaolu, mida Post ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta lepingu sõlmimise või lepinguvälise kohustuse tekkimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 9.3.2. Vääramatuks jõuks on muu hulgas Postist sõltumatute tehniliste häirete esinemine või takistused teenuse osutamisel loodusõnnetuse, katastroofi, ebasoodsate ilmastikutingimuste, sõja, streigi, õigusaktide muudatuse või mõne muu erakorralise sündmuse tagajärjel, mida Post ei saanud ette näha või ära hoida.
- 9.3.3. Kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandatav üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas.
- 9.4. **Saatja vastutus**
- 9.4.1. Saadetise saatja vastutab postitöötajatele tekitatud kehavigastuste ning teistele postisaadetistele ja postiseadmetele tekitatud kahju eest, mille on põhjustanud keelatud esemete saatmine või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmine.
- 9.4.2. Keelatud esemete saatmise või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmise tõttu teistele postisaadetistele tekitatud kahju korral vastutab saatja iga rikutud saadetise eest samasuguses ulatuses nagu Post.
- 9.4.3. Keelatud esemete saatmisel või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmisel jääb saatja vastutavaks ka juhul kui postkontor on sellise saadetise vastu võtnud.
- 9.4.4. Kui saatja on järginud saadetise vastuvõtmise tingimusi, ei vastuta ta pärast selle üleandmist saadetise töötlemisel Posti süül tekkinud kahju eest.

10. KAEBUSTE JA AVALDUSTE LAHENDAMINE

- 10.1. **Kaebuste lahendamise kord postisaadetise kaotamise, varguse, rikkumise või kvaliteedinõuete ja tüüptingimuste rikkumise korral**
- 10.1.1. Postiteenuse kasutaja võib Postile esitada:
- kaebuse teenuse tüüptingimustele mittevastavuse kohta (*edaspidi kaebus*);
 - kirjaliku täht- ja väärtisaadetise järeleotsimise avalduse, sealhulgas kahju hüvitamise avalduse (*edaspidi avaldus*) seoses postisaadetise kaotamise, sisu puudujäägi või rikkumisega, nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste saadetiste korral.
- 10.1.2. Kaebus või avaldus tuleb esitada Postile kirja, faksi või e-posti teel. Vastavad kontaktandmed on kättesaadavad postkontorites ja posti veebilehel www.post.ee.
- 10.1.3. Postisaadetise järeleotsimise avaldus tuleb esitada 6 kuu jooksul alates saadetise Postile üleandmisele järgnevast päevast postkontorisse või Posti klienditeeninduskeskusesse. Avaldusele lisatakse postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud tõend. Elektroonilisel teel saadetud avalduse puhul esitab postiteenuse kasutaja Postile postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud tõendi koopiat posti, faksi või e-posti (skanneerituna) teel. Tõendi puudumisel ei taga Post järeleotsimise tulemuslikkust.
- 10.1.4. Avalduses märgitakse järgmised andmed:
- avaldaja ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku ärinimi, aadress, telefoni number, arvelduskonto number, kui avalduse sisu on kahju hüvitamine;
 - avalduse esitamise aluseks oleva postisaadetise andmed (postisaadetise liik, registreerimisnumber, lähtekoha postkontori nimi, lähetamise kuupäev, aadressaadi nimi ja aadress ning postisaadetise avaldatud väärtus, lunamaksuga postisaadetise puhul ka lunasumma);
 - postisaadetise kaotamise, postisaadetise sisu kaotamise, puudujäägi või rikkumise kohta avalduse esitamisel ka sisu üksikasjalik loetelu ja esemete maksumus;
 - millisel viisil soovib saada vastust (suuliselt, kirjalikult posti teel või e-post).
- 10.1.5. Kui postiteenuse kasutaja esitab avalduse mitme postisaadetise kohta, mis on adresseeritud erinevatele aadressidele, tuleb esitada eraldi avaldus iga postisaadetise kohta.
- 10.1.6. Postisaadetiste järeleotsimine on tasuta.
- 10.1.7. Kui avaldus on esitatud hiljem kui punktis 10.1.3 märgitud aeg on Postil õigus jätta esitatud avaldus rahuldamata ning saata avalduse esitajale selle kohta kirjalik teade.
- 10.1.8. Post vaatab avalduse ja kaebuse läbi võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul alates avalduse või kaebuse esitamise kuupäevast, ja teatab oma otsusest avalduse või kaebuse esitajal tema poolt soovitud viisil.
- 10.1.9. Kui punktis 10.1.8 nimetatud aja jooksul ei ole võimalik anda ammendavat vastust, teatatakse avaldajale sellest vahevastusega kirjalikult ja vastatakse lõplikult ühe kuu jooksul. Juhul, kui kaebuse lahendamiseks kulub aeg on pikem kui 1 kuu, teatatakse sellest kaebuse esitajale ning antakse vastus niipea kui võimalik.
- 10.1.10. Avalduse rahvusvaheliste postisaadetiste kohta lahendatakse hiljemalt 3 kuu jooksul alates avalduse esitamisele järgnevast päevast.
- 10.1.11. Kui avaldust või kaebust ei ole võimalik lahendada, antakse avaldajale vastus koos põhjendustega (viidetega kehtivatele õigusaktidele või eeskirjadele).
- 10.1.12. Postiga kokkuleppe mittesaavutamisel on postiteenuse kasutajal õigus pöörduda Konkurentsiameti või kohtu poole.

10.2. Postisaadetise eest v otud tasu tagasimaksmine ja kahju h vitamine

- 10.2.1. Postisaadetise edastamise eest v otud tasu tagasimaksmine ja kahju h vitamine toimub vastavalt käesolevate t u ptingimuste punktis 9.1 ja 9.2. sätestatule.
- 10.2.2. Üldjuhul maksab Post hüvitise välja Saatjale, kellel on õigus loovutada hüvitise saamise õigus Saajale, teatades vastavasisulisest soovist Postile kirjalikult. Saatja või saaja võib volitada hüvitist vastu võtma kolmanda isiku.
- 10.2.3. Post maksab hüvitise välja viivitamatult pärast seda kui on selgunud, et postisaadetis on hävinenud või selle järeleotsimise tagajärjena on tuvastatud postisaadetise kaotsimineku.
- 10.2.4. Hüvitis saadetakse postirahakaardiga hüvitise saaja aadressile või kantakse üle tema pangaarvele. Juriidilisele isikule kantakse hüvitis pangaarvele.
- 10.2.5. Kui pärast hüvitise maksmist leitakse kadunuks peetud postisaadetis või selle osa üles, teatab Post hüvitise saanud isikule, et tal on õigus saada kadunuks peetud postisaadetis või selle osa kätte kolme kuu jooksul, juhul kui ta maksab tagasi väljamakstud hüvitise. Kui hüvitise saanud isik keeldub leitud postisaadetisest või kui ta ei vasta Postile 10 t op eva jooksul, et ta soovib leitud postisaadetise vastu võtta, edastab Post samasuguse teate vastavalt kas saajale või saatjale (isik, kellele ei makstud hüvitist), andes sellele isikule vastamiseks samasuguse tähtaaja.
- 10.2.6. Kui saatja ja saaja keelduvad leitud postisaadetisest või ei vasta Postile punktis 10.2.5 sätestatud tähtaaja jooksul, läheb postisaadetise omand üle Postile või teisele postiteenuse osutajale (rahvusvaheliste postisaadetiste korral), kes maksis välja hüvitise seoses postisaadetise hävimise või kaotsimineku.

10.3.  igus p orduda Konkurentsiametisse või kohtusse

- 10.3.1. Posti Eesti Vabariigi õigusaktidega ja käesolevate t u ptingimustega vastuolus oleva tegevuse peale võib iga isik esitada Konkurentsiametile kirjaliku kaebuse.
- 10.3.2. Vastavalt postiseaduse sätetele Konkurentsiamet vaatab eelmises punktis nimetatud kaebuse läbi ja teeb otsuse 60 päeva jooksul, kaebuse saamisest arvates, kui postiseaduses ei ole sätestatud teistsugust tähtaega.
- 10.3.3. Konkurentsiametil on õigus nõuda lisaandmeid isikult, kellel on või kellel võib olla eelmises punktis nimetatud otsuse tegemiseks vajalikku teavet, ning teha ekspertiisi või korraldada kolmanda isiku poolt ekspertise tegemine. Punktis 10.3.2 nimetatud tähtaaja kulgemine peatub Konkurentsiameti peadirektori või tema volitatud isiku poolt vastava taotluse esitamisest alates kuni nõutud lisaandmete esitamiseni või ekspertiisi tulemuste saamiseni, kuid mitte kauemaks kui 120 päevaks.
- 10.3.4. Konkurentsiamet peab kaebuse kohta tehtud otsuse edastama viie t op eva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast, kaebuse esitajale ja Postile.
- 10.3.5. Lisaks Konkurentsiametile on postiteenuse kasutajal võimalik oma õiguste kaitseks p orduda kohtusse Eesti Vabariigi õigusaktidega ettenähtud korras.

11. ISIKUANDMETE T OTLEMISE JA KASUTAMISE KORD

11.1. Isikuandmete mõiste ja Posti poolt t odeldavad isikuandmed

- 11.1.1. Isikuandmed on andmed isiku sotsiaalse kuuluvuse ja suhete kohta, sh isikule saadetavate ning tema saadetud saadetiste saatjate/saajate kohta.
- 11.1.2. Postiteenuse osutamisel on Posti poolt t odeldavateks isikuandmeteks postiteenuse osutamisega seotud dokumentides sisalduvad andmed:
 - ostisaadetise saaja ja/või saatja nimi koos aadressiga;
 - saaja ja/või saatja nimi koos isikut tõendava dokumendi numbriga;
 - mis sisaldavad postisaladust (postisaadetise sisu ja konkreetse isiku postik ivet puudutav informatsioon).
- 11.1.3. Postil on õigus kasutada (t odelda) järgmiseid saajate ja/või saatjate isikuandmeid:
 - saaja ja saatja (või esindaja) nimi;
 - Postile esitatud isikut tõendava dokumendi nimi ja number;
 - saaja ja saatja (või esindaja) aadress;
 - saaja ja saatja (või esindaja) telefoninumber.
- 11.1.4. Postil on õigus postiteenuse osutamiseks peetava aadressregistri koostamiseks ja pidamiseks koguda ja t odelda saatja ja saaja mittedelikaatseid isikuandmeid. Postil on õigus eelnimetatud isikuandmeid koguda ja t odelda isiku nõusolekul reklaami, kliendinõustamise või turu-uuringu eesmärgil.
- 11.1.5. Post loeb, et isik (andmesubjekt) on andnud nõusoleku oma isikuandmete t otlemiseks, kui isik on Postilt teenuse tellimisel andnud Postile käesolevate t u ptingimuste ja õigusaktide kohaselt isikuandmetena k sitletavat andmed.

11.2. Posti poolt isikuandmete t otlemise põhimõtted:

- 11.2.1. Post töötleb (kogub, kasutab) isikuandmeid postiteenuse osutamise eesmärgil ainult seadusest tuleneva volituse alusel või andmesubjekti poolt antud nõusoleku alusel.
- 11.2.2. Post kogub üksnes selliseid isikuandmeid, mis on vajalikud kvaliteetse teenuse osutamiseks. Isikuandmete töötlemisel lähtub Post õigusaktides sätestatud nõuetest.
- 11.2.3. Post kasutab kogutud isikuandmeid postiteenuse osutamiseks ning ei anna neid üle kolmandale isikule andmesubjekti nõusolekuta, välja arvatud seadusest tulenevatel juhtudel selleks õigustatud isikutele ja asutustele.
- 11.2.4. Post tagab tema valduses olevate isikuandmete turvalisuse viisil, mis välistab kolmandate isikute juurdepääsu nimetatud andmetele järgmiste meetmetega:
 - 11.2.4.1. postiteenuse osutamisel vajaminevate isikuandmetega dokumentide säilitamiseks kasutatavad ruumid on lukustatavad ning varustatud seifi ja/või valvesüsteemidega;
 - 11.2.4.2. isikuandmeid ja postisaladust sisaldavad paberandmekandjal dokumente hoitakse toimikutes, millele on juurdepääs üksnes Posti töötajatele;
 - 11.2.4.3. isikuandmeid ja postisaladust sisaldavad elektroonilised andmed on kaitstud vastavalt Posti juhatuse poolt kinnitatud „IT kasutamise korras“ sätestatule. Nimetatud kord reglementeerib elektrooniliste andmete kasutajate ligipääsuõigused ja kohutused (sh kasutajakontode haldus) ning sätestab andmete varundamise/hävitamise reeglid;
 - 11.2.4.4. elektroonilisel andmekandjal sisalduvate dokumentide kaitstuse välise ründe vastu vastavate tarkvaralahenduste ning Posti siseste turvanõuete täitmisega töötajate poolt;
- 11.3. **Isikuandmete hävitamise põhimõtted:**
 - 11.3.1. Post säilitab isikuandmeid ja postisaladust sisaldavaid andmekandjaid üldjuhul 6 kuud arvates postisaadetise väljastamisest/ teenuse osutamisest (säilitustähtaeg).
 - 11.3.2. Post hävitab eelmises punktis nimetatud andmekandjad 6 kuu jooksul pärast säilitustähtaja möödumist.
 - 11.3.3. Post hävitab isikuandmeid ja postisaladust sisaldavad paberil andmekandjad spetsiaalse paberipurustaja abil või tellib andmekandjate hävitamise vastavat teenust osutavalt isikult.
 - 11.3.4. Juhul kui Post tellib isikuandmeid ja postisaladust sisaldavate andmekandjate hävitamise kolmandalt isikult, sõlmib Post selleks vastavasisulise lepingu. Andmekandjaid sisaldava konteineri üleandmisel kohustub Post kontrollima vastuvõtja volitusi.

12. KIRISAADETISTE TEENUSETINGIMUSED

12.1. Kirisaadetiste liigid ja ainuõigus

Standardkiri on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ning pakitud masintöötlemist võimaldava sisuga saadetis kaaluga kuni 0,25 kg. Standardkirjana edastatakse punktis 12.4.1. toodud parameetritele vastavaid paberkandjaid nagu kirjad, trükised, postkaardid jt.

Maksikiri on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ning pakitud eset või esemeid sisaldav saadetis kaaluga kuni 2 kg.

Postil on universaalse postiteenuse osutajana kuni 2008. aasta 31. detsembrini kuni 50 grammi kaaluva kirja riigisisese edastamise ainuõigus.

12.2. Kirisaadetiste edastamise liigid

- 12.2.1. Standardkirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
 - lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.
- 12.2.2. Maksikirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
 - lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.

12.3. Lisateenused

- 12.3.1. Riigisiseste täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused on:
 - edastamine liht- ja tähtväljastusteatega;
 - edastamine lunamaksuga;
 - füüsilise isiku aadressil saabunud saadetise väljastamine saajale isiklikult.
- 12.3.2. Rahvusvaheliste täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused on:
 - edastamine lihtväljastusteatega;
 - edastamine lunamaksuga riikidesse, kellega on sõlmitud vastav kokkulepe
 - füüsilise isiku aadressile saabunud saadetise väljastamine saajale isiklikult.
- 12.3.3. Siseriiklikele ja rahvusvahelistele kirisaadetistele, mille väljastamine toimub postkontoris pakutakse lisateenusena saajale kättetoimetamist.

12.3.4. Lisateenuste eest tasub saatja t aidavalt lisateenustele kehtestatud hinnakirja alusel, mis on kättesaadav postkontorites ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

12.4. Parameetrid

12.4.1. Standardkiri:

Maksimaalne kaal	-	kuni 250 g
Minimaalsed m�otmed	-	90x140 mm (pikkus, laius)
Maksimaalsed m�otmed	-	229x324x5 mm (pikkus, laius, paksus)

12.4.2. Punktis 12.4.1 nimetatud standardkirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete m otmete ületamisel loetakse see maksikirjaks.

12.4.3. Maksikiri:

Maksimaalne kaal	-	kuni 2000 g
Minimaalsed m�otmed	-	90x140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse l�bim�odu summa 170 mm; pikim m�ot 100mm

Maksimaalsed m otmed - pikkus, laius ja kõrgus kokku 900 mm; pikima külje m ot 600mm või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse l bim odu summa 1040 mm, pikim m ot 900 mm

12.4.4. Punktis 12.4.3. nimetatud maksikirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete m otmete ületamisel loetakse see postipakiks.

12.5. Tolliformaalsused

12.5.1. Eestist väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi asuvasse riiki saadetavate esemeid sisaldavate kirisaadetiste puhul t aidab saatja tollideklaratsiooni vormi CN22 või CN23. Tollideklaratsiooni vormiga CN22 võib deklareerida sisu piirv artusega 5500 Eesti krooni. Esemeid sisaldava kirisaadetise saatmisel välismaale, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, peab saatja vormistama lisaks ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postisaadetise v artus ületab tolliseadusega kehtestatud piirm ara. Kirisaadetise tollivormistuse nõuetega on võimalik tutvuda postkontorites ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee

12.6. Kvaliteedistandardid

12.6.1. **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad standardkirjad:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postkontori kaudu enne kirjakasti hiliseimat t hjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval t op eval. (l hend 90% D+1).

12.6.1.1. Kui saadetis postitatakse pärast kirjakastil märgitud või postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine t op ev.

12.6.2. **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad maksikirjad:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postkontori kaudu enne kirjakasti hiliseimat t hjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval t op eval (l hend 90% D+1).

12.6.2.1. Maksikirjad, mis ei mahu oma m otmete poolest postkasti, saab saaja kätte oma elu- või asukohale lähimast postkontorist. Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postkontorisse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval t op eval (l hend D+1).

12.6.3. **Riigisisesed tähtsaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat  leandmisaega, toimetatakse kätte saaja elu- või asukohas hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale  lej rgneval t op eval (l hend D+2).

12.6.4. **Riigisisesed v artsaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat  leandmisaega, toimetatakse saaja elu- või asukohaj rgsesse postkontorisse hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale  lej rgneval t op eval (l hend D+2). Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postkontorisse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval t op eval (l hend D+1).

12.6.5. **Sisenevad rahvusvahelised kirisaadetised** edastatakse vastavalt riigisestele kirisaadetiste standarditele, kui kirisaadetised jõuavad Tallinna lennujaama hiljemalt t op eval kella 17.00;

12.6.6. Kui kirisaadetised jõuavad punktis 12.6.5 nimetatud kellaaegadest hiljem Tallinna lennujaama või Sorteerimiskeskusesse, siis loetakse üleandmise päevaks järgmine t op ev.

12.6.7. Tollikontrollialuste kirisaadetiste puhul lisandub kätetoimetamise ajale aeg, mis kulub tollil formaalsete täitmiseks (mitte pikem kui üks t op ev).

12.6.8. **Pideva transpordihendusega kindlustamata saartele** adresseeritud kirisaadetised toimetatakse kätte vastavalt transpordihenduse sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval t op eval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postkontor.

12.6.9. **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post kirisaadetisi ja kirisaadetiste saabumise teateid kätte ei toimeta. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval t op eval.

13. STANDARDPAKI TEENUSETINGIMUSED

13.1. Mõiste

Standardpakk on nii riigisiselt ja rahvusvaheliselt Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

13.2. Standardpakkide edastamise liigid:

- tähtsaadetisena e väärtustamata saadetisena;
- väärtusaadetisena.

13.3. Lisateenused

13.3.1. Riigisisestele standardpakkidele pakutakse järgnevaid lisateenuseid:

- edastamine liht- ja tähtväljastusteatega;
- edastamine lunamaksuga;
- edastamine märkusega „ettevaatlikult“
- edastamine märkusega „suuremõõduline“
- tasutud kättetoimetamine.

13.3.2. Rahvusvahelistele standardpakkidele pakutakse järgnevaid lisateenuseid:

- edastamine lihtväljastusteatega;
- edastamine lunamaksuga;
- hapra sisuga saadetise edastamine (märkusega "COLIS FRAGILE")
- suuremõõdulistel saadetiste edastamine (märkusega "ENCOMBRANT")
- tasutud kättetoimetamine.

13.4. Parameetrid

13.4.1. Standardpakk

Maksimaalne kaal	-	kuni 20 kg
Minimaalsed mõõtmed	-	140mmx90x20mm (pikkus, laius, paksus)
Maksimaalsed mõõtmed	-	pikim külg kuni 1500 mm või kõrguse ja põhja ümbermõõdu summa ei ületa 3000 mm

13.4.2. Suuremõõdulisena edastatakse standardpakk, mille pikim külg on üle 1050 mm või, mille mistahes ümbermõõt ületab 2000mm. Suuremõõdulise standardpaki mõõtmed ei tohi ületada standardpaki maksimaalseid mõõtmeid.

13.5. Tolliformaalsused

13.5.1. Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, koostatakse saatja poolt sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks tollideklaratsiooni vorm CN 23. Esemete täpne loetelu märgitakse kas inglise, prantsuse või muus sihtriigis tuntud keeles. Postipaki saatmisel väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi peab saatja vormistama ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postipaki väärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirväärtust või -kogust.

13.5.2. Tollimaksuga standardpakk väljastatakse:

- pärast Posti poolt koostatud tollideklaratsiooni kontrollimist ja allkirjastamist ning impordimaksude ning Posti tasude tasumist postkontoris või
- saaja poolt tolliasutuses tolliformaalsuste teostamist ja tolliinspektorilt väljastamise loa saamist.

13.5.3. Informatsiooniga rahvusvaheliste standardpakkide tolliformaalsuste kohta saab tutvuda postkontoris ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

13.5.4. Tollimist puudutavate lisateenuste eest tasub saatja täiendavalt vastavalt kehtestatud hinnakirjale, mis on kättesaadav postkontorites ja Eesti Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

13.6. Kvaliteedistandardid

13.6.1. **Riigisisesed standardpakid**, mis on Postile üle antud enne postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmisaega, toimetatakse saaja elu- või asukohajärgsesse postkontorisse hiljemalt postisaadetise Postile üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (lühend D+2). Juhul, kui saadetis antakse üle pärast postkontoris kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.

13.6.2. Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postkontorisse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1).

13.6.3. **Sisenevad rahvusvahelised standardpakid** edastatakse saajale vastavalt riigisisese postipaki standarditele (punkt 13.6.1), kui standardpakid jõuavad Sorteerimiskeskusesse hiljemalt tööpäeval kella 12.00-ks. Juhul, kui saadetis saabub Sorteerimiskeskusesse hiljem kui 12.00-ks, siis lisandub kättetoimetamise ajale üks tööpäev.

13.6.4. **Tollikontrollialuste standardpakkide** puhul pikeneb nende edastamise aeg Sorteerimiskeskusest kättetoimetavasse postkontorisse 1 tööpäeva võrra.

13.6.5. **Pideva transpordiühendusega kindlustamata saartele** adresseeritud standardpakid toimetatakse kätte vastavalt transpordiühenduste sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval tööpäeval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postkontor.

13.6.6. **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post standardpakke ja nende saabumise teateid kätte ei toimetata. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval tööpäeval.